

L'ESTEL

de Mallorca

ANTIC S'ARENAL DE MALLORCA

EL DIARI DELS MALLORQUINS

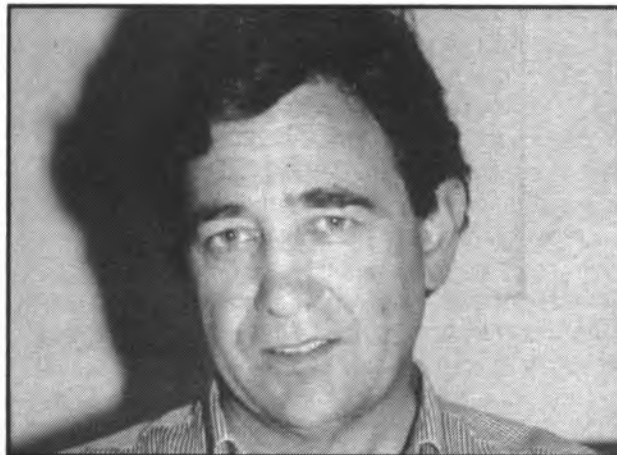
ANY XIII. NÚMERO 303

15 DE NOVEMBRE DE 1994

PREU: 200 PTS

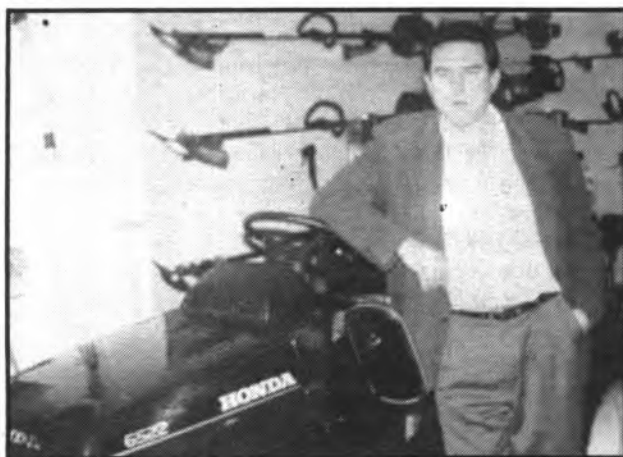
Na Maria Paieres és l'única galerista d'Inca. Regenta la galeria d'art del carrer l'Estrella, on cada quinze dies hi ha una exposició. Ara, després de l'estiu, ha exposat la inquera Teresa Fiol amb flors i marines; en Jordi Poquet de Santa Margalida ha exposat paisatges des del 25 d'octubre a l'11 de novembre; i ara, per les fires, té exposat n'Antoni Dionís de Pollença amb marines i bodegons.

En Bartomeu Marquès és el representant a Inca de les marques *Toyota*, *Volvo* i *Hyundai*. El *Toyota* és una marca japonesa de cotxes de segment alt, que van dels dos milions i mig al cinc milions de pessetes. Els *Volvo*, una marca sueca, molt coneguda per la seva seguretat, es poden comprar per tres milions, el més barat, i per sis milions i mig, el més car. El *Hyundai*, una marca nova aquí, importada de Corea del Sud, va entre un milió i mig el de millor preu i els tres milions set-cents mil el més car. El senyor Marquès ha obert la seva botiga a Inca ara fa dos mesos i diu que les vendes van prou bé. Tindrà els cotxes exposats a la Fira del Dijous Bo i espera poder mostrar i vendre'n molts.

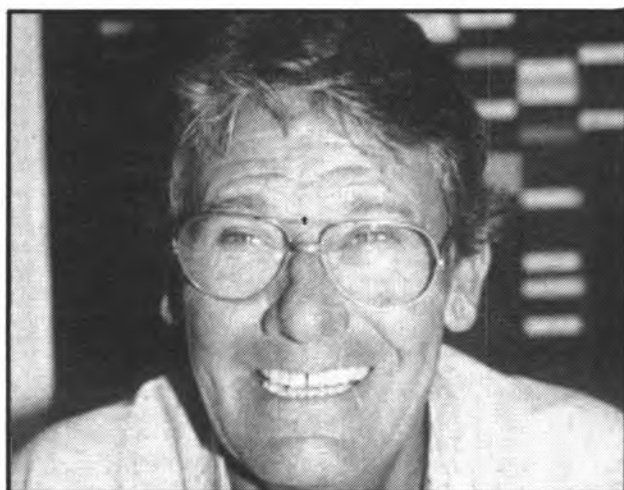
En Jaume Planes és el concessionari d'autos *Skoda* a Inca i comarca. Abans era concessionari d'una altra marca, la va deixar i ara està encantat, ja que d'ençà que l'*Skoda* es va fusionar amb la *Volkswagen* s'ha guanyat molt en qualitat, no manquen recanvis i els preus són els millors d'Europa. Ens diu en Jaume que ven una mitjana de sis cotxes mensuals, però que ara, pel Dijous Bo, espera fer moltes vendes.

En Llorenç Reinés és l'amo de les botigues Llorenç Reinés a Inca, Ciutat de Mallorca i Manacor. Ven motocultors, tallagespes, generadors i tractors de la marca *Honda*. Els motocultors van de 134.000 pessetes fins a 429.000. Els tractors, només n'hi ha un model, valen 2.800.000 ptes.

Na Maria Vallespir és l'encarregada de la botiga Auto Noguera, d'Inca. Ven cotxes de la marca japonesa *Nissan*. El cotxe més barat d'aquesta marca val 1.245.000 pessetes, el més car en val 4.056.000.

En Bernat Mateu i Llobera és el concessionari de la marca *Renault* a Inca i comarca. És fill del darrer batle democràtic d'Inca abans de la guerra dels Tres Anys. Aquest batle, que ho era per Esquerra Republicana, fou assassinat juntament amb el batle de Ciutat, al cementiri de Palma el 24 de febrer de 1937.

Jaume Prats és l'amo d'AIBSA, comercialitza la marca *Seat* a Inca, on n'és concessionari. Ven cotxes *Seat* a partir d'1.139.000 fins als 3.000.000 de pessetes. Cotxes fets íntegrament a Barcelona. Uns cotxes nacionals dels Països Catalans.

En Bartomeu Vaquer és l'amo del taller de reparacions d'automòbils i del servei oficial *Yamaha* de motonàutica, d'Inca. També es dedica a la compra-venda de barques i motors usats.

Un exemplar d'aquest periòdic serà regalat a totes les famílies d'Inca. Si vos ha agradat, telefonau al 26 50 05 i el vos enviarem cada 15 dies.

MACRO-PRESÓ, NO; BARCO.

El Consell de Ministres del govern espanyol, segons les darreres notícies, està a punt d'acordar la construcció de la macro-presó a Palma, per la via d'urgència i sense esperar el vist-i-plau de l'Ajuntament. A Madrid han fet el sord davant les mobilitzacions veïnals (FEPAE, Palmanyola, Es Garrovers, Son Garriga, Sant Jordi), de les mocions als ajuntaments (Palma, Santa Maria, Marratxí, Consell, Bunyola) i de les declaracions d'entitats vinculades al turisme (Aviba, Foment del Turisme) i d'organitzacions ecologistes (GOB), i fan comptes dur a terme el projecte aprovat pel PP-PSOE passant per damunt de la voluntat de mallorquins i mallorquines.

Arribats a aquest punt convendria tenir ben present que la imposició de la nova presó no es tracta d'un greuge aïllat, sinó que és una demostració més de la política colonial a què ens sotmet Espanya. Madrid obté de les nostres illes uns ingressos estables a uns costos pràcticament nuls, afavorint l'explotació intensiva del turisme i aplicant-nos el consegüent espoli fiscal. Però les colònies són també una vàlvula de seguretat per als problemes socials interns del país colonitzador. L'estat espanyol, en lloc de resoldre l'atur al seu territori, facilita l'emigració dels seus ciutadans cap a les illes, alleugerint així les tensions feudals entre els *jornaleros* i els *senyoritos*.

Amb aquests immigrants que vénen a la recerca de feina arriba, a més a més, tota una població problemàtica que l'Estat es lleva igualment de damunt: delinqüents, xoriços, indigents i altres inadaptats socials. Espanya, d'aquesta manera, s'estalvia haver de posar en marxa programes d'integració social als seus llocs d'origen, i ens encoloma el problema a nosaltres. Aquesta realitat es va veure confirmada l'any passat, quan la nostra diputada al parlament espanyol, na Pilar Rahola, va demanar quants de presos nascuts a Mallorca hi ha a tot l'Estat. El Ministeri de Justícia va contestar que eren 416. Tenint en compte que l'ocupació actual de la presó de Palma s'apropa a les 700 persones, resulta clar que hi ha un ampli contingent d'interns no mallorquins, al voltant del 60%, que ha delinquit a l'illa i que l'Estat ens vol endosar tant si volem com si no. És a dir, que no només hem d'aguantar una delinqüència d'importació, sinó que a més a més estam obligats a construir-li presons.

Caldria no perdre de vista tampoc la perspectiva històrica, i recordar que les nostres illes sempre han estat considerades per Madrid com una colònia penitenciària d'ultramar, a l'estil de la Guayana francesa, Alcatraz o Sing Sing. L'empresonament de Jovellanos al Castell de Bellver, o els 9000 francesos confinats a l'illa de Cabrera, a principis del segle XIX, són els casos més coneguts, però la llista és molt més extensa. Tant, que va dur a Pere d'Alcàntara Penya a definir Mallorca amb les següents paraules l'any 1892: "una roca al mitx

de la mar, mirada p'el nostre govern amb sa mateixa consideració que ses ròques que devora Africa serveixen de presidi als malfactors".

Més tard, el 1934, es va produir un clar precedent del cas que ens ocupa actualment: el Consell de Ministres va acordar fer un estudi per instal·lar una colònia penitenciària a la marina de Llucmajor. El 10 de març, tres dies després que sortís publicada la notícia, dotze mil persones, encapçalades pel batlle Emili Darder, es manifestaven a Palma en contra de la decisió de Madrid. El governador civil, Sr. Manent, va autoritzar la manifestació i va garantir que traslladaria al govern el sentir dels mallorquins.

A la vista d'aquest fet, el paper dels representants a les illes dels partits forasters PP-PSOE, passant-se d'un a l'altre la patata calenta de la macro-presó, es revela encara més penós. El delegat del govern espanyol, Gerard Garcia, se'n toca els nassos de la voluntat popular i fa de simple missatge del Ministeri de Justícia. I el batlle de Ciutat, Joan Fageda, practica la tàctica de la confusió: primer diu que a Palma no hi ha lloc, després que no vol decidir res fins passades les eleccions, per no cremar-se els dits, i finalment, quan se n'adona que se li ha vist el llautó, diu que no concedirà la llicència d'obres. Però no proposa cap alternativa a l'actual excés de població reclusa, com si la cosa no anàs amb ell. Del que es tracta és que el PSOE pagui el preu de la macro-presó a les urnes; si es construeix, els polítics del PP ho acceptaran "com a bons espanyols".

Per si encara hi ha algú que té la temptació de creure les paraules del Sr. Fageda, no estaria de més recordar com varen quedar les seves promeses de no permetre l'arribada d'El Corte Inglés, de no pujar els impostos municipals (IAE) o de no subvencionar la Feria de Abril. Afegim-hi a tot això l'interès que ha demostrat Gabriel Cañellas per edificar la presó a Son Reus, on el seu cunyat, Rafael Rotger Salas, hi té la finca de Can Canut, que va oferir a Institucions Penitenciàries, i tindrem una idea de la credibilitat que es mereix el PP.

Si aquests darrers mesos s'ha demostrat alguna cosa és, una vegada més, la inutilitat d'intentar negociar o demanar comprensió a Madrid. Ara fa cinc anys, el 1989, el Ministeri de Justícia ens va enviar els presos d'ETA, sense consultar el Govern Balear. El Sr. Cañellas pregà i suplicà, fins i tot al rei d'Espanya, però finalment va acotar el cap com un xotet, va dir amèn amèn i aquí els tenim. L'Estat espanyol té el garrot i l'aplica segons la seva conveniència, no segons la dels mallorquins.

A Mallorca no volem la macro-presó, però no ens en sortirem amb les nostres institucions en mans de partits forasters. Esquerra Republicana de Catalunya proposa la repatriació dels delinqüents forasters, i l'acondicionament d'una presó ajustada a les necessitats de l'illa. Posarem en pràctica una solució tan racional com aquesta tot d'una que haguem proclamat la independència.

Josep Palou
President d'ERC -
Illes Balears i Pitiuses.

XAFARDERIES

• La *Real Academia Española* ha decidit ficar culle-rada en la polèmica lingüística. I ho ha fet de la pitjor manera: des del desconeixement. Perquè afirmar que s'ha d'"imposar a les emissores privades una programació mínima en castellà" és afirmar que aquestes emissores emeten en català, cosa que no és gens certa, com tothom sap i pot veure a Catalunya o a les Balears. No és l'única ficada de pota dels acadèmics. I és que aquests senyors no poden amagar el que són: uns espanyolistes de cap a peus, amb altres paraules: uns feixistes. Per cert, cap acadèmic català no fa signat la carta, que va adreçada al president del Govern estatal.

• I una altra cosa, si agafau les sis mesures de l'*Academia* a favor del castellà i canviau això de castellà per català... Què dirien que som els catalans? Aquesta gent fa parts i quarts, i ja se sap que la part són ells i el quart nosaltres, que tenim la desgràcia —segons ells— de parlar una llengua que no és la castellana.

• I què me'n direu de la teoria de n'Aznar sobre els catalans? Segons aquest inspector d'Hisenda que vol esser president del Govern espanyol, els catalans tenen dues llengües pròpies: el català i el castellà. Hem de suposar, idò, que a Alemanya, on hi ha molts d'immigrants castellans, també tenen dues llengües: l'alemany i el castellà... Aquests espanyolistes tenen unes teories molt especials respecte dels catalans, unes teories que no tenen respecte d'ells mateixos. Ja hi tornam a esser amb això de fer parts i quarts!

• La barra d'un bar de Ciutat, tres forasters increpen el president Canyelles, que surt a la televisió mentre disserta a la tribuna del Parlament balear: "*Habla en castellano que no te entiende nadie*", li diuen. Un jove que prenia cafè al costat els diu: "A la Universitat Balear, parlen com aquest senyor; a la presó de Mallorca, parlen com voltros." El meu comunicant no sap com va acabar la conversa perquè es va espantar i va tocar soletes.

• Parlant amb na Catalina Siquier d'Inca, ens va expressar la seva indignació pels pilons dels carril-bici que hi ha a la carretera del Port d'Alcúdia a Can Picafort. Anant amb el seu Zuzuki, va tocar un piló, la roda va foradar, el cotxe va girar i va quedar inservible. Afortunadament ho ha pogut contar. Aquestes avaries han proliferat durant l'estiu passat i almanco una dotzena d'inquers n'han resultat afectats. Els agents de trànsit, que veuen el perill, ho han denunciat, però el conseller d'Obreres Públiques, senyor Reus, que és inquer, de moment no ha fet res. Molta de gent ho diu: Aquesta carretera de la Badia d'Alcúdia ha de menester mà de mestre.

• El dia de la Segona Fira d'Inca. Gent pertot arreu. A l'exposició del Ferrocarril ens trobam amb n'Arbona, regidor de Cultura de l'ajuntament, que ho és pel PSM. Li regalam un ESTEL i ens demana. "Que ens donau moltes d'hòsties avui?" "Mira —li contestam—, disset emissores de ràdio en foraster i no cap en mallorquí, i la gent diu que votarà el PSM i l'UM." "Això està molt bé" contesta el regidor. Però el regidor nacionalista té mala consciència. Ara, per les fires, l'ajuntament patrocina una cursa de braus, una corrida de toros, exponent dur i cruu de la cultura castellana; la majoria dels carrers d'Inca són calles; la ràdio d'Inca és tan forastera com la de Cuenca; les escoles d'EGB d'Inca són escoles forasteres... i el regidor delegat de Cultura, el nacionalista Arbona, s'ha de menjar tots aquests calàpets. Té remordiments de consciència.

L'ESTEL de Mallorca. El diari dels mallorquins. Editor i director: Mateu Joan i Florit. Redactor en cap: Jaume Sastre i Font. Col·laboradors: Mateu Sastre i Joan, Joan Estades de Montcaire i Bisbal, Climent Garau i Salvà, Tomeu Martí i Florit, Miquel López i Crespí, Miquel Julià i Prohens, Joan Quetgles, Jordi Caldentei, Jaume Tallaferro, Bartomeu Mestre, Encarna Parreño. Depòsit Legal: PM-473-80. Impressió: Hora Nova S.A. Publicitat i subscripcions: Camí de les Pedreres, 30. Apartat de Correus 124. 07600 s'Arenal. Telèfons 265005-269941. Fax 753518.

Fins un 25% de descompte amb la presentació d'aquest anunci
ÒPTICA SBERT
SANT MIQUEL, 83 (Cantonada Avingudes)
Graduam i adaptam lentilles
Per la compra d'unes lentilles li regalam un altre parell d'iguals.
Ulleres de sol i graduades
Tlf.: 72 14 25

L'esperit republicà

La crisi de l'Imperi (III)

Joan Quetgles Professor de Filosofia d'IB

Els esforços del Psoe per modernitzar els vells organismes estatals i para-estatals no han aconseguit fer una reducció significativa de la muntanya funcional; més aviat aquesta ha experimentat un creixement. Però si fa cent anys aquest sistema de funcionariat era comparable als d'altres imperis tardans, ara fa que les rodes de l'Imperi hagin encallat. Fa temps que els imperis tardans varen arribar a la seva fi. Les grans empreses estatals creació del franquisme són com una llosa; no poden competir amb les companyies capitalistes internacionals.

És un dels punt claus de la crisi de l'Imperi hispà: l'aristocràcia no pot fer front a la gran burgesia. A l'hora present, els oligarques hispans, que disposen de les propietats i de les "riqueses", no poden fer una reconversió a la moderna; els ha passat l'hora d'intentar una revolució industrial a l'"espanyola". Allò que fan ara és vendre les seves empreses i propietats a la gran burgesia de fora. Bàsicament, són empreses de transformats agraris. L'oligarquia es veu obligada a cedir el seu monopoli del poder econòmic. De cada vegada més, la gran burgesia de fora es va fent amb les regnes econòmiques de l'Imperi. Són diverses les burgesies i els seus interessos. Fins i tot hi ha una burgesia hispana que fa d'agent i de representant de les grans burgesies estrangeres. Els aristòcrates hispans, majorment, passen a la condició que els és pròpia: la de rendistes; bé de les rendes de la terra, bé de les dels dipòsits bancaris. Aparentment, tot va com si l'oligarquia continués com a classe dominant; però, realment, moltes de les grans decisions sobre el futur de l'Imperi defugen el control de l'oligarquia hispana.

La burgesia catalana, impedida de disposar de programa nacional propi, sempre es veu arrossegada pel procés de l'Imperi i de l'oligarquia. En aquest cas, una part de la gran burgesia catalana també ha decidit plegar i passar a la condició de rendistes o cultivadors del bons. Ja no és en Pere Portabella qui cavilla sobre l'estratègia de Danone, sinó n'Antoine Ribaud, president de la multinacional Danone, el gegant francès. Actualment controla dotze empreses a l'Estat espanyol que se situen entre els primers llocs del rànquing corresponent (a saber, Danone esp., Starlux, S. Miguel, Mahou, La Familia, Fontvella, Lanjarón, i d'altres). Les decisions no es prenen a Barcelona, però tampoc a Madrid. En aquest cas, és París qui decideix. Nova York, París, Berlín, Tòquio, Londres, Amsterdam, Milà, Estocolm, Toronto, Kuwait... són centres on es prenen decisions que afecten substancialment les condicions de l'Imperi hispà. Sembla que som a un moment d'acceleració del procés que afecta l'Estat espanyol.

La crisi és de l'Imperi, certament; però aquesta crisi ens afecta a tots de diversa manera i condició. Així i tot, la nació catalana continua mostrant el geni de la raça en el terreny econòmic. Fa temps que les grans regions de Catalunya varen iniciar una grandiosa reconversió cap el sector terciari, basat en el turisme. Desenes de milers de petites i mitjanes empreses catalanes han convertit Catalunya en una potència econòmica que continua sorprenent per la seva capacitat de crear riquesa. Ha esdevingut una de les més grans potències turístiques del món. Hem de posar esment a la via de la independència econòmica que es va fent quasi sense dir res: la terciarització al voltant d'empreses turístiques de tota mena les fa econòmicament autònomes, fa que mantinguin la

iniciativa, i poden ben resistir l'escomesa dels grans centres capitalistes competidors. Les empreses turístiques catalanes s'han mostrat especialment llenegadisses contra els intents de manipulació de l'oligarquia hispana. Sembla que podran resistir els pitjors moments de la crisi.

Certament que la nació castellano-andalusa deu disposar de prou recursos perquè la seva burgesia no oligàrquica i les classes populars hispanes puguin trobar un camí de futur i de salut, un camí hispà que necessàriament passa per l'assumpció de la idea que l'Imperi ha de ser liquidat i desballestat. És d'esperar que la burgesia i les classes populars prenguin consciència del conflicte d'interessos que els contraposa a la totpoderosa oligarquia.

Una gran ona d'escàndols financers sacseja l'Imperi. Hem d'observar que aquests escàndols són autònoms i propis de l'Imperi hispà, i que no són provocats per la crisi capitalista. Els Ruiz Mateos, els Marios Conde, els Rubio, els Ormaechea, Els de la Rosa... són qualques de les mostres més espectaculars. És de veure de quina manera els mitjans de comunicació de l'oligarquia s'esforcen a amagar la cara real de la crisi. En tot moment, parlen de "corrupció" i de la cultura del "pelotazo", com si els casos que s'esmenten focin provocats per causa de "desordres morals". La plana major del PePe vol fer la *santa croada contra la corrupció*, com si el PePe i els grans mitjans de comunicació no fossin instruments al servei del domini l'oligarquia. N'Aznar, vestit de justicier indomable, es vol presentar com a campió d'aquesta santa causa. N'Aznar va pels vell camins de l'oligarquia hispana, que en tot moment de crisi sempre treu el malmès discurs de la *REGENERACIÓN*. No és estrany, doncs, que la retòrica de n'Aznar vagi adoptant un to que ens recorda els discursos reaccionaris d'en José Antonio, el fill del terratinent, general i dictador Primo de Rivera. La caiguda i esfondrament de tants d'imperis privats no respon al que diu la premsa; no és el cas que ara hi hagi més corrupció que abans. No. El planteig correcte és dir que els privilegis de l'oligarquia arriben a la seva fi, i que molts d'aquests oligarques es troben ara en una situació històrica adversa que no saben superar (bé: no poden, realment). No es tracta de fer l'enèsima "regeneració", sinó d'enterrar el sistema oligàrquic. I aquest enterrament no el pot dur a terme el PePe perquè quan es produeixi l'esdeveniment fatal serà el mateix PePe qui hi posarà el mort. N'Aznar boca-moll amenaça; ens amenaça. Ell i els seus amics, i els seus *Abecés* ens té declarada la guerra. Però no som a l'any 1936, ni al 1923; i menys encara a l'any 1890, època de la florida dels generals Weilers (florida inútil, idiota, evidentment). S'ha esfumat la major part de la clientela política de l'oligarquia. I l'aposta que ha fet n'Aznar per na Mercedes de la Merced —intent d'atreure el vot de l'extrema dreta— és una temptació de reviu l'esperit aventurerista de la darrera dècada del segle passat.

Déu beneesqui als Països Catalans

Lloau el Senyor, fa goig de cantar!
Lloau el nostre Déu, és cosa agradívola!
El Senyor reconstrueix la Ciutat de la Pau
i aplega els dispersos d'Israel,
conforta els cors destrossats
i embena les ferides...
El Senyor sosté els desvalguts
i enderroca els injustos arran de terra.
Cantau accions de gràcies a Déu,
amb cítares.
El nostre Déu cobreix el cel de nuvolades,
assegura les pluges de la terra...
No és en la força dels cavalls,
o en els peus lleugers del guerrer
allà on el Senyor es complau,
sinó en els qui creuen en Ell
i es refien de la Seva Amor.
Glòria a Déu, Jerusalem!
Sió: canta alabances al teu Déu,
que assegura les teves portes
i beneeix dins de tu els fills teus,
manté la pau en la terra teva
i et sacia amb la flor del blat.
Envia ordres a la terra,
i la Seva Paraula corre de pressa,
no s'atura pas. (Psalm 146 ó 147)

No confieu en els poderosos,
homes que són terra, incapaços de salvar.
Quan expiren, tornen a terra,
i aquell dia es desfan llurs plans.
Feliç l'home qui troba ajut en el
Déu de Jacob; espera el Senyor...
qui manté fidel per sempre,
la justícia als oprimits,
dona pa als afamats.
Glòria al Pare, glòria al Fill,
glòria l'Esperit Sant.

Aquest periòdic està realitzat
amb equips d'informàtica

Canon

Carrer de Jesús 34 baixos
Tlf.: 20 73 62 (5 línees)
Fax 20 40 29
07003 Ciutat de Mallorca

TENNIS SON RIGO

Tennis
Futbol-sala
Hàndbol
Petanca
Cir. Footing
Final Avda. Son Rigo - Tel. 74 33 66
Sometimes - Palma de Mallorca

Squash
Volei
Mini golf
Tennis Taula
Gimnàs

Curs de filosofia d'Alliberament, 1994-1995.
Els interessats poden deixar el vostre nom i
telèfon a l'atenció d'en Joan Quetgles a aquest
número: 72 01 51.

SERVICIO OFICIAL **OPEL**

SERVIAUTO ARENAL S.A.

Carretera Militar, 185 - LAS CADENAS
07600 EL ARENAL - PALMA (BALEARES)

Tel. 26 81 11
Fax 74 32 77

Carretera Militar, 185 Ses Cadenes
07600 S'ARENAL DE MALLORCA

Aturem el PP

Debat Nacionalista

El resultat de les darreres eleccions europees hauria d'encendre els llums vermells d'alarma: el PP va arribar a convertir-se en la primera força política dels Països Catalans. Van ser 1.462.632 ciutadans els que van decidir-se per l'opció de José María Aznar, representada aquí pels seus respectius cabdills regionals Gabriel Cañellas, Eduardo Zaplana i Aleix Vidal-Quadras. El PP ja és el primer partit de les Illes i del País Valencià, i continua pujant al Principat, on el passat 12 de juny es va situar com a tercera força política. Naturalment són només estadístiques electorals, però ens haurien de fer reflexionar.

Deixant de banda el cas de les Illes, on la condició d'insularitat sembla que doni al PP local uns aires diferencials, l'ascens del PP al País Valencià i al Principat no es produeix només com a alternativa o relleu a la caduca era socialista, sinó que creix directament en contra de la catalanitat, combatent-la ferotgement. L'exemple de l'Ajuntament de València és el més clar. Caiguts els socialistes, van entrar al consistori els homes, o en aquest cas, les dones d'Aznar, que lluny d'aconter-se només en girar cap a la dreta, van agafar també el vestit de l'anticatalanisme amb entusiasme digne d'esment, disgregant tot allò que fos disgregable i liquidant tot allò que fos liquidable de la llengua i la cultura. Res no sembla impedir que ara, a les autonòmiques del mes de maig —que al País Valencià coincideixen amb les municipals— els populars arribin també a la presidència de la Generalitat Valenciana, i continuarà, per tant, la seva tasca genocida contra la cultura catalana. Zaplana, el presidenciable popular, ja ha anunciat que està en contra que s'ensenyi el català a les escoles de la xarxa pública. La feblesa dels socialistes valencians en la qüestió nacional pot acabar trobant-se a faltar, perquè malgrat no ser nacionalitzadora, no era tampoc vergonyosament espanyolitzadora, encara que només fos per mala consciència. El PP és al País Valencià blaverisme espanyolista. Potser la seva única virtut és haver deixat gairebé sense espai polític a Unió Valenciana, perquè els han pres el patrimoni del blau. Però la resta, ja ho han patit els ciutadans de València.

Malauradament, l'espanyolisme del PP valencià es pot considerar amateur al costat del PP del Principat. Però el problema del PP d'Aleix Vidal-Quadras es situa per damunt de la qüestió nacional. És una qüestió de deslleialtat. Vidal-Quadras prefereix sacrificar la convivència interna del país per fer-se un espai polític, que sap que és reduït però que li pot donar un cert rèdit electoral. Posar en perill la convivència no és un problema per als responsables actuals del PP, delerosos de conflicte per pescar en el riu esvalotat. Naturalment hi ha homes i dones al PP que saben que això

és deslleialtat. Saben que determinades posicions públiques del partit, com per exemple, contra la normalització lingüística són deslleials, no ja amb el país, sinó directament amb el marc legal vigent, constitucional i estatutari. Però callen. Deixen fer, sigui per mandra o per impotència. N'hi ha que han marxat, perquè la seva consciència no podia aguantar. Els que continuen a dins no sabem què hi fan. A can Vidal-Quadras el reformisme intern és utòpic. Els mètodes de l'il·luminat per liquidar la dissidència interna o tenir-la neutralitzada són molt evidents: ens ho van ensenyar unes cartes molt interessants que va publicar el diari Avui aquest estiu. Qui es queixa és un cripto-convergent i ha de ser purgat.

Res no fa pensar que els responsables del PP a nivell estatal tinguin intenció de canviar l'orientació de la seva secció regional principatina. Al contrari, semblen encantats i inclús formats amb el mateix motllo. Vidal-Quadras beu ideològicament de l'anomenat Clan de Valladolid, un nucli pseudo-intel·lectual que dissenya i sagra bona part de la contaminació anticatalana que cobreix l'Estat. El Clan de Valladolid és també l'assessor ideològic de l'actual cúpula del Partit Popular. Si tenim en compte que els consells d'aquest grup poden convertir-se algun dia en polítiques concretes aplicades per un govern, no ens queda altre remei que prevenir-nos. L'altre dia, Miquel Roca, en una entrevista sintetitzava un estat d'opinió: "El projecte del PSOE està esgotat, però el del PP esgarrija". Cal doncs, aturar-los. Per higiene democràtica.

El gandhisme com a solució

Amb motiu del cas Toni Roig i dels quasi deu mil insubmissos pendents de jutj, jutjats o empresonats, la Colla Ecologista de Castelló fa la següent proposta especialment adreçada a forces democràtiques i objectors:

1) La pau no és tant absència de guerres com d'injustícia i opressions, deien Isaïes i Gandhi. La covardia i la mentida són més destructives que la guerra perquè la provoquen, en tolerar el mal o aprofitar-se'n. Tot mal acaba generant violència.

2) Els exèrcits no són eines democràtiques, perquè són usats per mantenir els privilegis d'uns països, classes, races, etc, sobre d'altres. Cal recordar que ensenyen a matar? L'ús de l'exèrcit contra el dret democràtic de l'autodeterminació (reconegut per l'ONU i per moltes constitucions i que les nostres autoritats han reclamat per als palestins, Sahara, etc.) és un exemple.

3) El mite de la defensa i la seguretat dissuasòria amaga la realitat de moltes guerres. En el cas espanyol, tenim una guerra o guerreta cada 12 o 15 anys en el present segle.

4) L'exèrcit professional és potser una alternativa pitjor: més car, i dona les armes no a ciutadans normals, sinó a mercenaris professionals, entre els quals sempre hi farà més psicòpates i feixistes.

Hi ha estats com Islàndia que no tenen exèrcit. I hi ha formes de defensa civil no-violenta com les de Gandhi o Martin Luther King, que els estats amaguen

perquè ensenyen a la població a ésser sobirana i no dependre de les multinacionals de l'armamentisme.

5) El "servei" militar, a través de la lleva obligatòria o conscripció, és un impost en espècie que omple l'exèrcit de carn de canó sense drets civils, en un ambient degradat que fomenta l'alcoholisme i altres mals. És un presumpte parasitisme social, i un segrest legalitzat.

6) La incorporació de la dona a les FAS és un fals avanç social que sols busca la legitimitat social del militarisme.

7) L'actual regulació de l'objecció busca integrar els dissidents al règim post-franquista i a la lleva obligatòria. Vivim de l'herència d'una dictadura militar (franquisme) no transformada més que en les lleis.

8) La Prestació Social Substitutoria (PSS) és un càstig a la dissidència i crea en realitat treball negre, tot debilitant el sindicalisme democràtic. Sols té la imatge de solució. Però la solució real fóra una dràstica retallada de les despeses que generen l'Exèrcit i l'armamentisme i que paga l'economia productiva, els aturats i la qualitat en necessitats socials.

9) La insubmissió és la desobediència civil de Gandhi o King aplicada a una lluita sectorial contra les quintes, a través d'un enfrontament no-violent, directe a la conscripció.

Malgrat la propaganda del règim, no és insolidària, però cal fer-la més solidària i atenta a unes altres

problemàtiques socials. Ara que el règim pretèn atacar els drets civils dels objectors (inhabilitació dels insubmissos per ésser funcionaris), cal donar un pas endavant.

10) La nostra estratègia és la no-violència i la defensa civil no-violenta, i la nostra proposta de renovació tàctica és:

a) Trencar la divisió entre objectors (prestacionistes-insubmissos) tot arreplegant allò millor de cada part: fer servei civil però sense acceptar les manipulacions de l'Estat militarista. És a dir, tornar al sistema dels primers objectors, durant els primers anys setanta, totalment il·legals sota el franquisme, que anaven a zones depauperades a ajudar la gent i eren detinguts i empresonats com a criminals, amb gran escàndol. De tal manera traurem la gestió propagandística de la insolidaritat de mans del règim sense deixar d'ésser insubmissos, i buscarem la unitat entre la minoria d'insubmissos i la gran massa d'objectors.

b) Proposar a tots els moviments rupturistes de l'Estat oligàrquic, centralista i post-franquista, una via creativa i no-violenta de democràcia civil, especialment a moviments eco-pacifistes, d'alliberament nacional, sindical, ciutadans, juvenils, etc, per prevenir la visible corrupció, decadència i perills de feixisme i enfrontament civil de l'actual atrocinat model d'Estat. Colla Ecologista de Castelló

Reunions clandestines (I)

Miquel Lòpez i Crespi

Havia tengut els meus primers contactes amb el PCE -via París, perquè a Mallorca era completament clandestí- a començaments dels anys seixanta, concretament devers els 1962-63, quan la gran vaga d'Astúries i l'assassinat de Julián Grimau. Posteriorment certes lectures i contactes amb grups que acusaven de reformistes els carrillistes, m'anaren decantant vers un altre tipus d'organitzacions polítiques. Cal dir que, després d'haver estudiat la majoria de clàssics del socialisme, els pamflets de Carrillo demanant una reconciliació nacional amb els vencedors a la guerra civil i l'exigència gens amagada d'oblidar les mes gloriuses tradicions de combat antifeixista dels pobles de l'estat -la lluita guerrillera, entre d'altres-, no convencia gens uns joves que, com nosaltres, el que volíem era aconseguir la llibertat, el socialisme i el poder dels treballadors. Es pot dir que no era solament l'antifranquisme el que ens feia lluitar, sinó també l'anticapitalisme. De París, Bèlgica o Milà ens arribava -o l'anàvem a cercar nosaltres- material d'aquestes organitzacions molt crítiques amb la política reformista del carrillisme. Devers l'any 1965, el PCE ja havia tengut la gran escissió de militants que després formaren el PCE (marxista-leninista) i el FRAP (aquest darrer fundat a París a casa de l'escriptor Norman Mailer per diverses organitzacions de masses i del qual fou nomenat president l'insigne socialista Álvarez del Vayo). De Bèlgica rebíem igualment una publicació de teoria marxista molt crítica anomenada "El Comunista". Aquestes, juntament amb els clàssics del marxisme, eren les nostres lectures polítiques i contactes organitzatius que, a poc a poc, ens anaven allunyant d'un PCE que, per altra banda -llevat algunes detencions conjunturals-, no vèiem enlloc.

L'escriptor Antoni Serra, al qual tots els grups clandestins respectàvem per allò del seu compromís constant amb qualsevol mena d'acció reivindicativa i, sobretot, per la confiança que ens produïen les seves col·laboracions diàries a "Última Hora", es bellugava arreu, i a vegades em cridava per a participar en alguna moguda revolucionàrio-cultural.

Record trobades clandestines de diferents tipus que demostraven l'esperit combatiu d'aquella època d'abans de la democràcia. Aleshores era president de l'Obra Cultural Balear en Climent Garau, i l'home tenia un desig immens d'obrir les portes de la institució a noves persones, a joves que volguessin dinamitzar l'activitat cultural de les Illes. Es tractava, parlant clar i llampant, de finir amb cert esperit de capelleta i de "patums" passats de moda que encara es respirava per dins l'Obra.

La primera reunió la férem a la casa que l'historiador Pere Jofre tenia a Son Rapinya, l'altra a un despatx del mateix Climent Garau al seu laboratori d'anàlisi, a un bloc de pisos del carrer Caro, a la barriada de Santa Caterina. A part de l'historiador Pere Jofre, hi havia em Toni Serra, alguns estudiants inquiets i jo mateix, amb un company que aleshores militava al Partit Comunista d'Espanya (Internacional). El company del PCE(i) era sord (per això li dèiem "el sordet"), i era patètic veure'l tot el temps amb la mà a l'orella, provant d'entendre el que estàvem parlant. "Què diuen aquests petit-burguesos", em demanava a cada moment, intrigat, exercint una estricta "vigilància revolucionària" sobre les possibles propostes anti-marxistes que podien presentar personal tan "sos-pitós".

Les propostes d'en Climent Garau eren lògiques i coherents. Volia fer de la prestigiosa institució cultural una seu oberta a tots els moviments reivindicatius mallorquins. Enfortir l'esperit nacionalista, sortir de l'enfany estrictament poètic i literari. Era el que més endavant faria en Josep Mª Llompart i que convertí, en temps de la transició, l'OCB en uns dels nuclis més

actius de la lluita antifranquista i de defensa de la nostra cultura que mai han tengut les Illes.

Però nosaltres, en aquell moment, amb la dèria de bastir un partit de la classe treballadora, un partit d'orientació marxista-leninista, plenament identificat amb el socialisme i, fins i tot, partidari del poder dels treballadors, les propostes d'en Climent Garau, ens semblaven reformistes. En Toni Serra feia una anàlisi radical dels comportaments polítics de certs membres de l'Obra, i venia a exigir la dimissió de qualsevol element reaccionari que hi pogués haver. Jo vaig intervenir demanant assumir el mètode d'anàlisi marxista per a enfocar les nostres futures activitats. Les propostes del militant del PCE(i) eren encara molt més agosarades i extremistes. Per a col·laborar, demanava l'acceptació de la dictadura del proletariat i la defensa de Marx, Engels i Stalin per part dels futurs afiliats a la institució. Record que el pobre Climent Garau ens mirava bocabadat, atemorit davant tan fervent exaltació comunista. Ell, evidentment, volia admetre joves socialistes o comunistes, però crec que va topat amb un personal realment irreductible. Potser li hagués anat molt millor d'ensopegar amb afiliats del PCE, més dúctils, més acostumats a aprofitar qualsevol escletxa institucional que els oferien. En definitiva, les reunions amb en Climent Garau per a rejuvenir l'OCB no arribaren enlloc, i el President no ens va a tornar cridar mai més. Ben cert que degué patir més d'un malson provant, inútilment de casar el socialisme amb l'amor vers lo Pi de Formentor.

Més endavant hi hagué la moguda de constituir a Mallorca una secció del Pen Club. La idea sortí d'en Toni Serra i de Josep Mª Llompart. Arreu de l'estat la repressió franquista s'accentuava. El projecte era fer renéixer l'associació catalana del Pen Club, vincular-nos internacionalment amb el món de la cultura i, si en algun moment un dels socis era represaliat pel feixisme, poder demanar ajut a l'estranger. El pla em semblava perfecte. Era una època en què molts treballadors eren torturats a les casernes de la Guàrdia Civil i als soterranis dels governs civils. Omnímode regnat de la Brigada Social i els seus sequaços! Es tractava d'aconseguir que la repressió contra la cultura topàs amb una organització i amb un suport solidari internacionals.

En Toni Serra era l'encarregat de coordinar les juntes que normalment fèiem a un despatx de l'Editorial Moll, al carrer Torre de l'Amor. No en férem gaires, de reunions. Hi vaig anar a dues, i sempre hi havia la mateixa gent. Ningú no compareixia per a constituir el Pen Club! Érem en Josep Mª Llompart, en Josep Mª Palau i Camps, Toni Serra, jo mateix i algun altre que ara no record. En Toni no se'n podia avenir. Ens mostrava, indignat, els certificats de les cartes que havia enviat i pegava cops de puny damunt la taula, blasfemant contra el no-compromís dels nostres companys de confraria. Eren cinquanta, els escriptors citats, i només en compareixien quatre o cinc. En Toni tenia la dèria d'enviar les convidades a la reunió per carta certificada a fi que mai no poguessin dir que no havien rebut la citació.

La idea de muntar la secció del Pen Club a Mallorca morí al cap d'un parell de trobades. A poc a poc constatarem que no tothom, en el ram de la ploma, vivia obsessionat, com nosaltres, per la idea de la lluita antifranquista. Molt manco per la "utopia" de bastir el socialisme o el comunisme!

Gent important del gremi s'estimava més anar fent la seva obra particular sense cercar-se més complicacions. ¿Com podíem demanar, per exemple, a un advocat que vivia de defensar els patrons i cobrava comissions del Sindicat Vertical, s'embarqués en l'aventura d'una organització cultural antifeixista? Era com demanar peres a un aglaner! No em parlem,

de qui havia fet carrera amb el franquisme, muntat els seus negocis, o -i n'hi havia alguns!- els que militaren a favor dels falangistes. En certa mesura la idea de muntar el Pen Club a Mallorca naixia abans d'hora. Potser més endavant, si en temps de la transició ho haguéssim tornat a intentar, hagués reeixit l'experiment. Però ara, tot finia com de costum: els cops de puny d'en Toni damunt la taula, en Llompart que tampoc no se'n podia avenir, de la falta de resposta, en Josep Mª Palau i Camps que volia tornar-ho a provar. Tot plegat, la crua realitat de la indiferència de bona part dels intel·lectuals illencs vers la lluita antifeixista.

Particularment vaig anar constatant que, per aquells indrets, el camp cultural, la plèiade de falsos ídols de fang que ens havien enlluernat una temporada, no obtindríem respostes gaire favorables per a la lluita. Comprovava que eren molt pocs els escriptors amb idees semblants a un Pablo Neruda o un Vicent Andrés Estellés o Pere Quart. Si la gent tenia por a participar en una organització gremial, netament professional... ¿com podíem esperar una futura i hipotètica militància en partits de classe, revolucionaris, veritablement antifeixistes? M'adonava que havia mitificat massa els lletraferits, els "herois" de pàgina cultural i llibret anual de poemes. Viví somniant amb l'exemple d'altres èpoques i altres contrades. Ara, a finals dels seixanta, si llevàvem els noms abans esmentats, molt pocs dels famosos creadors que sortien periòdicament pels diaris volien seguir l'exemple d'un George Orwell, un Ernest Hemingway o Bertolt Brecht. Extensa munió dels homes que fins feia poc encara consideràvem els "mestres", eren en realitat autors massa influïts per la finida Escola Mallorquina, personatges provincians de missa i comunió diàries, amants de les postes de sol i "la claror profunda de les nostres aigües". Un món ranci, pansit, aturat en el passat, lluny de les esperances populars, aliè a l'esperit de revolta cultural i social que, des de la revolució russa, havien sacsejat el planeta. Si no havien assimilat cap dels avanços artístics dels surrealistes o futuristes, alguna idea de de la revolució francesa; si no s'havien sentit identificats amb la llarga història de lluita del moviment obrer català i espanyol, les esperances de la I Internacional, les contradiccions de la II aprovant els crèdits de guerra, la creació per Lenin i Trotski de la III, a Moscou, l'any 1919; si eren indiferents a tot allò que a nosaltres ens dominava ment i esperit... ¿com podíem demanar-los un compromís militant avançat, una coherència política que, indubtablement, no podien tenir? Les reunions al despatx de l'Editorial Moll em deceberen molt, i en certa mesura radicalitzaren les meves postures i concepcions dins els camps literari i polític. Era qüestió de cercar els aliats per a la lluita en unes altres direccions, lluny de les torres d'ivori, anar als barris populars, als ravals extra-radials, confiar en les masses anònimes que no tenien res a perdre amb la lluita.

Només l'exemple de compromís ètic i social d'un Llompart o un Toni Serra esdevenia un fanal en la fosca de la dictadura.

L'Antifranquisme a Mallorca 1950-1979, de M. Lòpez Crespi. El Tall Editorial número 18. Ciutat de Mallorca 1994.

H

INFORMÀTICA

EQUIPS

D'OFICINA

Hard & Soft

* Ordinadors. * Copiadores

* Fax. * Suministres

Amador Salés Gutiérrez

Nou distribuïdor oficial

olivetti

Avinguda d'Alcúdia, 133. Tlf. 50 24 08. Inca

ATAAC DELS COLONITZADORS ESPANYOLS DEL PP CONTRA LA LLENGUA CATALANA

La política d'extermini practicada pel colonialisme espanyol contra la llengua catalana va quedar ben expressada en aquelles instruccions del Consejo de Castilla del segle XVIII: **Pondrá el mayor cuidado en introducir la lengua Castellana, a cuyo fin dará las providencias mas templadas y disimuladas para que se consiga el efecto sin que se note el cuidado.** Aquestes paraules són molt oportunes per desemascarar la política d'extermini que en aquests moments els nacionalistes espanyols del PP estan duent a la pràctica contra la llengua catalana. Després d'ahir eren els atacs d'Aznar i dels feixistes de l'ABC i de la COPE contra la immersió lingüística. Ahir era el decret del Govern Balears signat per Bartomeu Rotger que consolida la situació de discriminació a les escoles contra el català. Avui cal afegir a tot això les declaracions de l'eivissenc Antonio Marí del PP que ha dit: **hablar, hablamos ibicenco, pero no la sabemos escribir y dejamos que nos catalanicen.** Com podem observar, doncs, tota la política dels colonitzadors espanyols del PP va a favor de l'espanyolització definitiva de la nostra terra i per aconseguir aquest objectiu no han trobat millor recurs que fomentar les guerres tribals d'eivissenc contra el català o del mallorquí contra l'eivissenc o del formenterer contra l'eivissenc, etc. Amb aquesta actitud, indígenes com el Srs. Marí Calbet, Bartomeu Rotger o Gabriel Cafellas, etc. s'estan comportant com la força de xoc del colonialisme espanyol que encén una cortina de fum per tal d'amagar l'espoliació fiscal, la delinqüència d'importació, la discriminació en carreteres, en sanitat, etc amb què Madrid ens ve maltractant des de fa segles enrera.

Signa: Josep Palou i Mas
President d'ERC Balears i Pitiuses

ACTE MASSIU CONTRA LA POLÍTICA NAZI DEL PP D'ATAAC A LA LLENGUA CATALANA

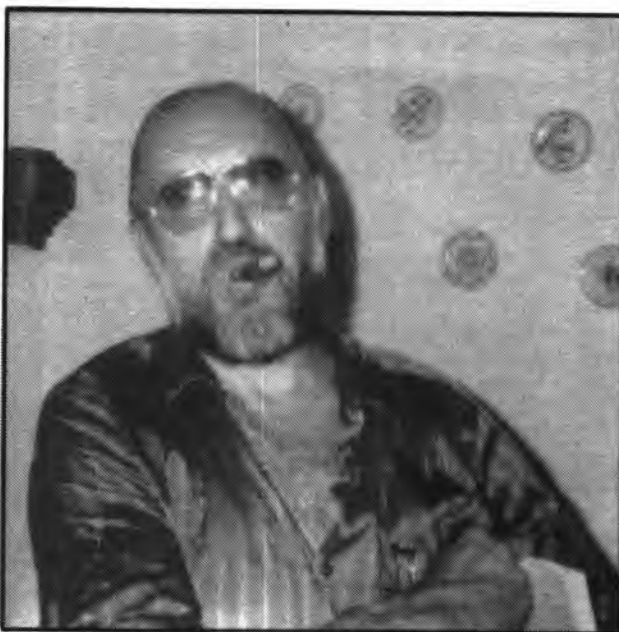
(Redacció) La societat mallorquina continua el procés de mobilització contra la política nazi i feixista dels colonitzadors espanyols del PP que volen convertir Mallorca en la desena província d'Andalusia i substituir el mallorquí pel foraster, la sobrassada pel xoriço i el ball de bot per les sevillanes. Dilluns dia 24 d'octubre més de mil mallorquins/es ompliren de gom a gom el Palau Principal de Palma recollint la invitació de l'Obra Cultural Balear per protestar contra el recent decret signat pel trànsfuga i renegat Bartolomé Rotger, avui dins les files del PP, que reforça la situació de marginació de la llengua catalana a les escoles. Seguint les directrius emanades des de la capital de l'imperi i pel diari fatxa ABC, el PP de la mà del Srs. Cafellas i Rotger pretén ni més ni manco que aconseguir una Mallorca andalusina, neta de mallorquins i a on els nostres costums ancestrals estiguin tancats dins una espècie de reserva índia.

Himne a la llibertat

Sobre els vostres avis morts, si el bon Déu bufava, si veiessin a través d'un sudari sagnant
sos fills que s'arrosseguen com esclaus als peus

[d'Espanya,

ah!, sos ulls plorarien llàgrimes de sang!
I dirien a la mort: Amb la teva mà glaçada
clava la nostra testa dins la tomba,
car la flama de la llibertat és apagada,
i nostres fills als nostres ossos ferien vergonya.
La Cort sols és una fira on es ven la gent!
Madrid, un mercat on tot venut s'entén
per devorar els diners que cada dia pagam.
Però la llibertat no és pas una verge que plora!
No! Guaita-la, terrible, en roba de combat:
els seus ulls fiten els tirans,
ses mans toquen les velles pedres.
Així, pertot, pertot arreu, qui la cerca la troba,
car no vol sols un bocí d'almoina,
és valenta, i vol la Terra entera.
La creu del Cigne.

L'AJUNTAMENT DE PALMA EMBARGA VENTURA RUBÍ PER NO PAGAR LES MULTES

(Redacció) Segons publicava el B.O.C.A.I.B. dia 38 d'agost d'enguany, l'Ajuntament de Palma ha incoat expedient administratiu per deutes en concepte de multes impagades i ha decretat el consegüent embargament del vehicle propietat de tinent batle del PP de Sencelles, Ventura Rubí, matrícula PM 0099AY.

EL PP DÓNA LA BENVINGUDA A LA MULTINACIONAL DE LES JUGUETES TOYS "R" US

(Redacció) Continuant amb la política agressiva contra la petita i mitjana empresa mallorquina, el partit foraster per excel·lència, el PP, va donar la benvinguda a través del tinent batle de Palma, Sr. Juan Bauzá, a l'empresa multinacional americana Toys "R" US que s'ha instal·lat en una superfície de 4.000 metres quadrats al Polígon de Son Fuster. Aquesta empresa estrangera especialitzada en juguetes espera facturar cada any a Mallorca entre 500 i 1.500 milions de ptes, una quantitat, naturalment, que deixarà d'ingressar la petita i mitjana empresa mallorquina ja molt tocada per la competència deslleial de les grans superfícies forasteres com Pryca, Continente, etc... Gràcies al PP moltes empreses familiars mallorquines que es dediquen a la venda de juguetes hauran de tancar els negocis. Convé que totes aquelles persones que es quedin sense feina o sense empresa s'ho pensin bé a l'hora de votar el PP a les properes eleccions autonòmiques de maig de 1.995.

LLET MALLORQUINA DENUNCIARÀ CAÑELLAS PER COMPETÈNCIA DESLLEIAL

(Redacció) La societat làctea LLET MALLORQUINA està disposada a denunciar el Govern Cafellas a la Comissió Europea de Brussel·les per la seva política demencial antimallorquina de perjudicar els empresaris que volen assumir riscos i posen missions per una agricultura moderna i competent. Mª Neus Pou, directora gerent de la societat Llet Mallorca, i Jaume Mas, assessor, van tenir dures paraules per a Cafellas i el seu conseller d'Agricultura, el trànsfuga Pedro J. Morey, a qui van acusar de mantenir una actitud nefasta, desagradable i poc ètica. LLET MALLORQUINA, que té el projecte de construir una planta d'embotellar a la possessió de Son Rengo de Campos, acusa el Govern Cafellas de competència deslleial ja que injecten doblers públics que surten dels pressupostos en una empresa privada com Agama. Mª Neus Pou i Jaume Mas van afirmar que si Cafellas posa doblers públics a Agama és per tornar favors a tercers i es van estranyar moltíssim que quan van parlar amb Pedro J. Morey, aquest els va enviar a parlar amb un empresari com en Piris.

ERC SE SOLIDARITZA AMB LA REVISTA DE PINTE EN AMPLE

(Redacció) Esquerra Republicana de Catalunya (ERC) ha fet un comunicat on manifesta la seva repulsa per l'ordre donada pel batle de Lluçmajor, Gaspar Oliver, de fer retirar la parada que la revista local DE PINTE EN AMPLE havia instal·lat a la fira de Lluçmajor, i en la qual criticava el projecte d'ampliació del port del Club Nàutic de s'Estanyol.

Una actuació com aquesta atempta contra els drets més elementals de la llibertat d'expressió, i demostra una actitud intolerant i antidemocràtica per part del Partit Popular. ERC vol fer públic la seva solidaritat amb la revista DE PINTE EN AMPLE i el seu suport a les reivindicacions que varen patir la censura del Sr. Oliver.

EL DIPUTAT PERE SAMPOL ACUSA VENTURA RUBÍ D'EMBUTXACAR-SE ELS DOBLERS DELS SENCELLERS

(Redacció) El diputat del PSM, Pere Sampil, en el ple del Parlament Balear de dia 10 d'octubre va afirmar que hi ha empreses que es dediquen al subministrament d'aigua potable i que cobren el cànon d'aigua als usuaris però en canvi no l'ingressen a la Conselleria d'Economia i Hisenda. En concret Sampil va fer referència a una empresa de Sencelles, Aguas Son Company SA, propietat del polític del PP, Ventura Rubí i família. Segons Pere Sampil, de les dues empreses que subministren aigua a Sencelles, una compleix amb la legalitat mentre que Aguas Son Company SA reté els doblers que cobra als sencellers en concepte de cànon d'aigua i no l'ingressa a la Conselleria. Això, segons Sampil, pot constituir un delicte d'apropiació indeguda que es pot castigar amb sis anys de presó.

Als lladres d'aigua

Idò, mallorquins de part forana, que vol dir això?
Aquesta marginació, aquest *apartheid*, no acabarà mai?
Com et plany, trist pagès, si ha de durar gaire...
Això no us fa pietat, habitants de la Ciutat?

Us cal sempre aigua a rompre, piscina, golf, bona
[taula i ball?

Però nosaltres, miserables, passam penes ací per
[vosaltres.

Què faríeu sense pa amb totes les vostres insolents
[riqueses?

Pou tindríeu l'estomac flac, si vivíeu de les vostres
[nobleses"!

Pel nostre estat, senyors, tindríeu menys menyspreu
si de tot el que us revé en coneixíeu bé el preu.

(La flor del Poble)

Ep!, no toquis el meu poble

Llançam aquest crit en defensa de Catalunya, de la nostra pàtria, de la nostra cultura, de la nostra raça, en tant que fet característic, ni millor ni pitjor que els altres.

En nom del "seny català" ens han volgut cegar els ulls, amagant així la crua realitat que vivim.

Introducció de festes forasteres com el *Rocío*, subvencionades per les institucions; curses de braus i altres manifestacions de despersonalització.

El nostre respecte a la immigració que vol integrar-se, però no pas a aquella que ens vol espanyolitzar.

Per combatre i resoldre el problema, cal en primer lloc tenir consciència de la seva existència.

Per això les *Juventuts d'Estat Català* és creuen en el deure de parlar clar i sense pèls a la llengua.

Recordam allò: "de fora vingueren i de casa ens traguieren", i si no sabem reaccionar, aquest és el camí que seguim.

No és amagant el cap, amb tolerància i fent de botifler que farem front als dominadors.

Que les FOE i altres volen pasturar; que pasturin, però al seu país, i no pas al nostre.

Perquè el seny no ens faci traïdors! A Catalunya ho volem tot en català! Immigrat; no toquis el meu poble! *Juventuts d'Estat Català*

Onze de setembre: fermesa nacional

Existeix una certa perplexitat i cansament entre amplis sectors del nacionalisme i el catalanisme polític que veuen com s'enforteix la desnacionalització de la política catalana, cada vegada més sucursalitzada pels interessos de Madrid. I tot plegat, amb la paradoxa que es produeix en el moment en què els atacs i el visceralisme contra el fet nacional català són més evidents.

Som ben lluny dels contextos de la Diada Nacional de Catalunya dels anys 1976 i 1977 i posteriors, quan centenars de milers de persones es van mobilitzar per fer entendre a l'Estat i als poders fàctics que l'integraven i l'integren la voluntat del poble de Catalunya de ser una nació.

L'Estat, amb segles d'experiència centralista, va actuar intel·ligentment de la ma del general Casinello del CESID, es va preparar el retorn del president Tarradellas i la posterior desmobilització popular, i es va aconseguir que tot seguís ben lligat, i la classe política catalana va continuar amb la seva habitual innocència.

Després va venir el primer president de la Generalitat reconstituïda elegit democràticament, Jordi Pujol, un veritable monstre polític que ha governat Catalunya des d'aleshores. I ha estat tan gran la seva identificació amb amplis sectors socials del país, que aquests han delegat les seves reivindicacions al president Pujol confiant que farà en cada moment allò que el país necessita. Això ha representat una desmobilització popular de sectors majoritaris del nacionalisme polític que creuen en la política de CiU. I avui no seria arriscat assegurar que en unes eleccions autonòmiques convocades ara, Pujol i CiU obtindrien la majoria absoluta.

Però, què potser Catalunya disposa d'autonomia o d'alguna cosa que se li assembla? I si com exposaré, l'autonomia catalana es va fonent dia a dia... per què la gran campanya de desestabilització promoguda pel PP, un important diari estatal, tertúlies radiofòniques i intel·lectuals nacionalistes espanyols? Què passaria si Catalunya tingués algun dia ni que només fos l'autonomia fiscal de Navarra sota el franquisme?

Abans d'exposar la situació de la reconstrucció nacional catalana no puc estar-me d'expressar la meua gran preocupació per la crispació existent en amplis sectors socials de l'Estat contra Catalunya. I això, a aquells que ens considerem nacionalistes, ens obliga a expressar la nostra solidaritat amb el president Pujol i el Govern de la Generalitat.

En el context de l'Onze de Setembre de 1994, a Catalunya, les forces polítiques i socials i la societat civil estan majoritàriament desmobilitzades perquè creien que ja disposaven d'unes institucions que garantien una reconstrucció nacional política i cultural que assegurés la pervivència de Catalunya com a nació.

Però també són molts els sectors polítics i socials d'unes noves generacions emergents que dubten de l'actual procés de reconstrucció nacional, ja que veuen que malgrat suposats impulsos autonòmics, d'eslògans electorals que afirmaven "Ara Decidirem", o de catalans -que no exerceixen- en el Govern de Madrid, després de 15 anys d'autonomia, Catalunya -i ja no parlem de

les Illes i del País Valencià- no disposa dels mínims d'autonomia política i sobirania pel que fa al finançament, ordre públic, ordenació territorial, normalització lingüística o projecció exterior, que permeti sobreviure als seus ciutadans en una nació d'un estat plurinacional, obert a un futur d'una Europa unida, respectuosa i plural.

Per què el nacionalisme espanyol, que no necessita ni anomenar-se d'aquesta manera, actua tan descaradament, amb voluntat assimiladora, esperem que no sèrbia? No tindrem part de culpa els mateixos catalans i la imatge que han volgut donar de Catalunya les nostres forces polítiques a Madrid?

L'actuació d'una part importat dels nostres polítics està afectada per una mena de "síndrome d'Estocolm" i desgraciadament, des del Govern de la Generalitat es potencia el coitus interruptus polític que, naturalment, condueix al cansament i desengrescament col·lectiu.

En aquest punt, les noves generacions de Catalunya, que no tenen els vicis ni les pors de l'actual generació política que va viure el franquisme, han de ser capaces d'organitzar una gran revolta intel·lectual. S'ha d'acabar amb la por a dir les coses pel seu nom. Potser, catalans i bascos ens hem equivocat deixant que tantament sens retregui la nostra definició de nacionalistes, perquè veritablement, avui, a l'Estat, només existeix un nacionalisme: l'espanyol. Catalunya i Euskadi són dos pobles que no han posat ni imposat fronteres, banderes o llengües, només pretenen que se'ls deixi ser, per després poder participar en ens superiors.

Sembla que hi haurà canvis polítics i correlacions de forces polítiques diferents a l'Estat, i tot apunta que la reconstrucció nacional de Catalunya encara pot ser més difícil. És per això que s'ha d'acabar amb els dobles llenguatges i l'emascament de la realitat catalana. Els nostres polítics han d'iniciar una nova pedagogia, doncs les actuals campanyes contra Catalunya demostren que si realment s'ha fet pedagogia, ha fracassat. És hora de parlar clar, deixar-se d'eufemismes com "fet diferencial" o "comunitat catalana" i afirmar la plurinacionalitat de l'Estat, manifestant que Espanya no és una nació. Aquesta tasca correspon als polítics i intel·lectuals catalans, però també als polítics espanyols amb voluntat de futur, que han de deixar fal·làcies i voluntats imperials, acceptar la realitat plurinacional i fer pedagogia positiva sobre això per evitar enfrontaments i crispacions, i generar ponts de consens. El missatge d'intel·lectuals com José Aranguren és un exemple a seguir.

L'Estat de les autonomies, 17 parlaments, 17 presidents, "café per a tots"... ha fracassat. Va ser producte d'una situació, d'una correlació de forces, d'uns poders fàctics, ara bé, si de debò se vol solucionar el suposat problema plurinacional de l'Estat -potser amb la intercessió de la Corona- cal plantejar-se la realitat, que no es construeix amb actes com el que es pretén fer al Senat amb 17 presidents que representen realitats molt diferents. Per això, crec que el president Pujol cometrà un greu error si assisteix i participa en un acte d'aquestes característiques, que no fa sinó

consolidar un Estat centralitzat amb "café per a tots", lluny de la realitat plurinacional que avui representen amb força Euskadi i Catalunya.

Encetem una nova pedagogia política que, en el futur, eviti la sensació de cansament d'amplis sectors per la constant reivindicació de la realitat nacional de Catalunya, i siguem, d'una vegada, simplement una nació que vol sobreviure sent ella mateixa. **Miquel Sellarés** Director de Debat Nacionalista

Prou foc!!

Com tothom ja sap, el passat mes d'agost el Montseny va cremar. Les joventuts d'Estat Català de la secció Baix Montseny hi vàrem ser presents apagant focs i col·laborant en tot el que fos necessari.

El primer dia del foc, el dimecres, ens en vam adonar cap el migdia i a les tres de la tarda ja estàvem la secció en ple apagant foc. A tots en va fer molta de gràcia la grandíssima col·laboració de la Guardia Civil que només arribar al primer focus va veure que hi havia massa foc i varen marxar. Clar, com que no es crema ca seva, als catalans que els donin pel cul i nosaltres marxem, aquesta és l'actitud de la Guardia Civil!

Ben aviat ens vàrem poder adonar que tot aquest foc havia estat provocat perquè hi havia com uns quinze focus que s'estenien per tot el massís, a part dels diferents estris que s'havien trobat al bosc per provocar foc: llaunes de benzina, conills amb la cua cremada (mètode que consisteix en ruixar la cua del conill amb benzina i encendre-la-hi, amb la qual cosa el conill escampa el foc per tot el bosc), pastilles de barbacoes... A part també es va repartir propaganda que deia: "Quereis una Catalunya libre i tendreis una Catalunya quemada", "Catalunya se quema, Arriba España!", etc.

El que també ens va fer molta gràcia va ser no veure cap personatge d'aquells grups que tenim als voltants de la nostra població que es declaren els més catalanistes de tots perquè són socialistes i diuen beneïtures com "Lenin viu" i que a més ens titllen, a nosaltres, de feixistes i ens acusen de ser uns traïdors! Totes aquestes acusacions i la seva catalanitat varen quedar demostrades en els focs: Quan hi ha una mica de perill, els nens socialistes tenen por i es queden a casa pregant al seu Lenin, que encara viu, que els salvi. I jo em pregunto: on deuria ser tota aquesta joventut socialista que és, segons ells, l'estendard de l'independentisme català, mentre hi havia foc a la nostra muntanya sagrada? Segurament fumant un porro per algun racó del seu poble, que és el que fan tot el dia i a tot arreu.

Amb tot, hem de veure que tota aquesta colla d'espanyols indesitjables que tenim vivint al nostre país només ens vol mal i el que més els agrada és practicar la tàctica de "terra cremada", cremant-ne els boscos. Per tant, si Espanya ens crema, cremem Espanya. **Joventuts d'Estat Català**

Mobles

CERDA

Miguel Servet, 14
Teléf. 502253

07300 INCA - Mallorca

Piscinas

CONCESSIONARI OFICIAL

de las piscinas

JEAN DESJOYAUX

primer fabricant europeu

General Riera, 98. Tlf. 20 97 10. Ciutat
Avinguda d'Alcúdia. 137.
Tlfns. 50 28 83 - 88 09 65
Fax 502883 - 07300 Inca

VOLVO TOYOTA HYUNDAI

EXPO-CAR INCA

Vehicles nous i d'ocasió

Bartomeu Marqués i Amer
Avda. de Alcúdia, 226. 07300 Inca (Mallorca)
Tlf i fax 881270

Jaume Armengol: «Jo som el batle de tots els inquers»

El senyor Jaume Armengol i Coll és el batle d'Inca des de fa tres anys i mig, prèvia cita amb la seva secretària, ens rep al despatx de la batlia on li feim unes preguntes per a l'ESTEL.

— Senyor batle, ara, el dissabte del Dijous Bo, regalarem un exemplar d'aquest periòdic a cada una de les famílies d'aquesta ciutat, perquè no ens deis les principals millores que s'han fetes a Inca d'ençà que en sou batle?

— Hem canviat la ciutat, que ara té més qualitat de vida, Inca era una ciutat en decadència, que havia disminuït de població. Quan jo vaig entrar de batle, Inca tenia 20.400 habitants, ara passa dels 23.000. La primera cosa que vàrem fer fou invertir molts de doblers en infraestructures; quan plovia, a certes zones de la ciutat hi havia petites inundacions, férem clavegueram nou, asfaltàrem un terç dels carrers de la població, arreglàrem els camins del terme, sense ajudes de la Comunitat Autònoma, hem eixamplat les voravies per fer una ciutat amb més qualitat de vida. Reformes importants han estat el pavelló esportiu cobert que prest estrenarem, hem construït una depuradora, hem ampliat el cementeri, hem fet la reforma del claustre de Sant Domingo i la seva plaça, reforma que estarà llesta a final d'any, rehabilitàrem la quartera, un altre dels edificis emblemàtics de la ciutat. Hem comprat totes les cases que envolten la residència d'ancians Miquel Mir i ara la podem ampliar. També hem duit a terme la reforma de la plaça de Santa Maria la Major, llevant les cases adossades a l'església, una reforma que esperava des de l'any 1910; hem fet més coses en tres anys que els consistoris anteriors en quinze.

— Parlau-nos de les fires que heu fet aquests dies passats i del Dijous Bo de dia 17.

— Els pobles es manifesten a través de les seves fires i festes i són un reflex de l'alegria o de la tristesa d'aquest poble. A Inca, enguany hi ha hagut una reactivació econòmica important, i això s'ha manifestat en les darreres fires i festes. Els darrers anys, el Dijous Bo i les festes estaven en declivi. Hem creat la setmana gran del Dijous Bo i el Dimecres Bo, feim un pregó, hem duit artistes catalans i mallorquins, hem complert el programa del PSOE i del PSM en l'assumpte de la normalització lingüística a través d'actuacions internes i externes a l'ajuntament, on tot es fa en català.

— Efectivament, feis cultura catalano-mallorquina. Però també feis toros, la festa nacional espanyola.

— Jo som el batle de tots, dels qui els agraden els toros i dels qui odien els toros. Aquí teníem una plaça

de toros, entre l'ajuntament i el propietari de la plaça la vàrem reformar perquè el poble volia tenir toros. A Inca, ens agrada tenir toros pel Dijous Bo; llavors, durant tot, l'any no, durant la resta de l'any hi faran teatre i cine a l'aire lliure, hi farem altres espectacles.

— El conseller de Cultura del nostre Govern ha fet el Decret de l'ensenyament en català que no ha agradat a cap mallorquí dels qui estimem la nostra llengua. A Inca, totes escoles d'EGB són castellanes. Què ens deis d'això?

— Allà on realment s'ha fet una feina bona en favor de la nostra llengua ha estat als dos instituts d'Inca. Les escoles s'han quedat estancades a causa de la manca de conscienciació dels professors. L'ajuntament no hi pot fer res, llevat de tenir un contacte amb els professors i les APAs a fi que vegin la necessitat d'ensenyar els nins mallorquins en la llengua de Mallorca.

— Arreu de l'Estat espanyol hi ha una campanya feresta per part de n'Aznar i en Vidal-Quadras amb els seus mitjans de comunicació, contra Catalunya, contra la nostra llengua i contra el pacte de govern PSOE-CiU.

— Això és un intent de desestabilització. Fins ara, hem avançat molt en el respecte entre les diferents nacions que conformen l'Estat espanyol. Cada nació parla la seva llengua, un dia a l'any cada president parla la seva llengua al Senat. La forma d'equilibri ha d'esser la federal, on cadascú pugui defensar la seva cultura i la seva llengua; si no és així, malament per poder asseure'ns a la mateixa taula. Això és el principi del respecte mutu. A la Comunitat Europea es fa així, i a l'Estat espanyol ha d'esser igual. En aquesta campanya del PP, hi veig un gran perill de retrocés de l'estabilitat democràtica. A més, em sembla que això és, simplement, una estupidesa, perquè tornam cinquanta anys enrera.

— D'aquí a mig any, eleccions autonòmiques. És possible que el PP passi a l'oposició?

— No som un futuròleg, però vista la mala feina del PP al Govern Balear, convindria que formassin govern els partits progressistes i nacionalistes. A nivell de l'estat passa el mateix, ni CiU ni el PNB volen donar suport a un partit que, si governàs, ens duria a seixanta anys enrera, ens faria tornar a coses que tots hem odiat. És possible que el PP de les Balears perdi la majoria absoluta i és possible que perdi el govern, i això, evidentment, m'agradaria.

— A Mallorca hi ha disset emissores de ràdio per als forasters, cinc diaris per als forasters i per als mallorquins no hi ha res. Què opinau d'això?

— Això és dolent per a la normalització lingüística i també per a la integració dels immigrants. Si volem tenir un país normal, si volem tenir un sol poble i no dos pobles separats, hem de dur una política d'integració amb mitjans de comunicació en català. El Govern Balear ha de fer aquesta política i no la fa. Això ho fan molt bé el Govern català i el Govern basc. Allà, tots els partits estan conscienciats d'aquest tema, i el meu partit, el PSOE, el primer. **Mateu Joan i Florit**

Antoni Llompart, president d'ERC a Inca

N'Antoni Llompart, un jove arquitecte a punt d'acabar la carrera, és el president d'Esquerra Republicana de Catalunya a Inca. El trobam el dia de la Segona Fira al Cafè Mercantil i li feim unes preguntes.

— Com es presenta el panorama polític davant les eleccions municipals de la pròxima primavera?

— S'han creat nous partits polítics d'àmbit municipal, afavorits pels partits forasters PP i PSOE per tal de dividir el vot inquer. Els partits forasters pensen que això els beneficiarà, però se'n poden dur una sorpresa.

— Quins són aquests nous partits?

— Unió Inquera, que pareix esser ha estat impulsada pel PP per tal de dividir UM i tenir un aliat postelectoral, i el partit Independents d'Inca, que aquesta darrera legislatura dóna suport al PSOE. A Inca, hi ha un ambient hostil a la classe política, als qui comanden. Això farà que molta de gent voti els partits nacionals mallorquins.

— Què penses d'aquests partits com Independents d'Inca i Unió Inquera?

— És gent que diu que només vol fer feina per Inca, la qual cosa està molt bé, però no és eficaç perquè Inca està interrelacionada amb tot Mallorca i també amb tot Europa. Són persones sense ideologia que llavors pacten amb qui manco et penses.

— A Inca hi ha molt d'atur, ara a l'hivern.

— Efectivament, a l'estiu la gent fa feina a la vorera de mar. Al hivern caldria reorganitzar la indústria sabatera i pelletera per poder donar feina a la gent que està aturada.

— A Mallorca, hi han entrat molts de doblers aquest estiu, però els mallorquins n'hem tocat ben pocs, quasi tots han anat a Madrid via impostos.

— L'adagi, diu "qui paga, mana". Nosaltres pagam i no manam. La solució és la independència. **Mateu Joan i Florit**

El dia de la Tercera Fira d'Inca, devora l'església de Santa Maria la Major, fou inaugurada una tenda on, de manera informàtica s'informa de la història, programa polític i objectius d'Unió Mallorquina. Aquesta tenda hi serà durant les festes del Dijous bo i llavors serà traladada a altres fires i festes de Mallorca.

En Pep Balaguer, al centre de la fotografia, ha fundat un nou partit: Unió Inquera. Aquest partit d'àmbit municipal és una escissió d'Unió Mallorquina, es presentarà a les municipals on esperen treure molts de regidors. El senyor Balaguer és regidor per UM a l'Ajuntament d'Inca des de fa tres legislatures i ha trencat amb el seu partit per no estar d'acord amb el trencament del pacte PP-UM. Home molt popular, sobretot a la barriada de Crist Rei, en Pep fou president de la primera penya del Constància, fa catorze anys fou president de l'Associació de Veïns de Crist Rei, càrrec del qual va dimitir en entrar de regidor i al qual ara ha tornat a accedir.

DIJOURS BÓ

Salutació

Dijous Bo 1994. Dijous Bo inquer. Esdeveniment únic, sens dubte, que només Inca pot i sap fer. Enguany, un Dijous Bo recobrat amb l'esforç solidari de tots, sense ajudes de ningú, i que, tanmateix, situa Inca (una Inca amarada de constant esperit de superació) al lloc que mereix i li pertoca. Una Inca capdavantera en iniciatives, en empreses arriscades, fidel als seus orígens, i a tot allò que sempre ens ha fet ésser qui som.

Ara, de sobte, ens escomet el Dijous Bo 1994 i la Setmana Gran que tindrà, entre d'altres, la missió de mostrar a Mallorca sencera una Inca oberta que canvia i millora, i que se'n surt del llarg letarg en què, des d'anys enrera, n'ha estat submergida. Una Inca, en definitiva, posada al dia, plena de vida i en condicions, ara, d'encarar-se amb èxit amb el futur.

És, en tot cas, un veritable orgull ésser, sentir-se i exercir d'inquer i encara més ésser-ne el Batle en actiu, treballar per a un poble inquiet i poder recobrar, junts, a través de reformes i accions concretes, els símbols més inquers i la Inca d'ivori que desitjam i estimam

Cordialment.

*Jaume Armengol i Coll,
batle d'Inca.*

novembre, 1994.

AJUNTAMENT D'INCA

Obres privades?

Julià Pere Rado i Garau

Perquè altres escrits han estat més actuals, aquestes "obres privades" surten quasi amb mig any de retard, però aquest temps no ha millorat els atractius de la seva actualitat.

Solc anar normalment a fer feina i a passejar a peu, baldament disposi de cames de goma, o sia que tenc un automòbil, i són incomputables les obres privades començades i moltes no acabades les quals no dignifiquen, ni prop fer-hi, la Ciutat de Mallorca.

Són incomputables les que utilitzen els espais públics, voravies i carrers, i que no solen acabar-se en els terminis d'obra sense que, aparentment, els organismes oficials posin remei a aquestes malifetes i facin que els infractors ho deixin, almanco, com abans.

Als carrers, les obres solen començar i acabar passant-se dels terminis prevists i, per la premura del temps, no ho solen fer sense que es noti, és a dir, sense que els trossos de totxos, de bloquets, de ciment o els caramulls de picadís, grava o els pots de pintura, sacs de ciment i tota mena d'escombraries ens indiquin on s'ha fet l'obra; per descomptat que enguany he vist una obra on, a la fi de la jornada laboral, passava una màquina de neteja perquè la pols no fos evidenciable als veïns, i no em referesc als veïns de l'àrea de protecció ciutadana de la policia local de Ciutat, a Sant Ferran.

I si ens referim a les voreres, què en direm; esbotzades pels camions i contenidors, hi roman-gueren fins molt després de la hipotètica finalització de les obres, hi solen sortir fins i tot herbes i qualque pic arbres, i els anys fan que siguin les brigades de manteniment municipal les que, sense pertocar-los tal feina, ho han d'arreglar.

El llistat de desgavells fóra immens, llàstima que les planes de *L'Estel de Mallorca* no ho siguin.

Quo vadis

Julià Pere Rado i Garau

El fort cordó policial barrava el pas del carrer General Godet de Palma de Mallorca. Les forces opositors al règim, fortament armades amb bosses de paper, pancartes, xiulets i altre armament molt més sofisticat (però que per motius de seguretat nacional no ens permetem d'explicar, i també per manca d'informació tècnica) feren front als defensors de l'ordre i la pau social dels súbdits en contra dels revolucionaris, judeo-maçònics-marxistes, mantenint, sense perill pels dirigents de la regió, la seva vida.

Corregudes, caça d'un subjecte amb mal aspecte, que, gràcies a la intervenció d'un membre del cos policial, que amb felí placatge al més pur estil del *rugby* americà el pogué detenir i el féu fora perquè no arribàs a agredir, amb el seu sofisticat armament, els esponerosos dirigents balears.

Uep!, germà, a quin món vius. No te n'has adonat que aquest recull d'informació no és d'aquests dies. Això és del temps de la picor. El Keneral fa sis mil cinc-cents cinquanta-set dies que va morir, i fa cinc mil nou-cents vuitanta-cinc dies que vàrem votar a les primeres eleccions democràtiques; tu, el que ets és boig....

On som. On vaig. Què hi faig, aquí. O no hi som. O no ha passat. I si ha passat... fins quan!!!

Ja rebeu
L'ESTEL de Mallorca
És molt fàcil!
Telefonau al 26 50 05 i us
l'enviarem cada 15 dies

Parlem clar i llampant

Per Joan Antoni Estades de Montcaire i Bisbal

Ma Pàtria

Jo crec en la Pàtria eterna,
la que és d'ací i d'allà,
la d'ahir, la d'avui i la de demà.
Ella no té espai ni temps
perquè pertany a totes les generacions.

Jo sóc, abans tot, d'on veng;
la vall dels meus difunts,
amb llurs tarongers i oliveres,
és el santuari del meu Jo col·lectiu.
Però, ai!, amb això no en tenc prou,
vull trobar altres horitzons:

La meua illa mallorquina, l'arxipèlag,
tot el Mare Nostrum;
els homes i dones

que, des de la tramuntana al migjorn
i del ponent al llevant,

parlen la maltractada i, segles, humiliada
llengua de Lull, Muntaner i March.

El món hispànic, amb les seves parles,
de Cervantes, Castela, Barandiaran i Camòens,
la península ibèrica tota; això també, senyors meus,
és, per a mi, la Pàtria.

Encara això és poc. Necessit trobar més.

És la cultura dels antics mites de Grècia i de Roma,
És el continent europeu. És tota la humanitat.

Ma Pàtria! La sent, legítima i natural, a mon cor

[inflamat
i vener la seva senyera que als meus ulls tindrà per
[sempre

els colors de la Sang i del Sol.

Sang fecunda d'una avior neta que rebutja la traïció i
[la bastardia.

Sol que il·lumina, amb bona claror, el seny dels
[autèntics patriotes.

Jo vull, i sospir, per aquesta Pàtria eterna i universal,
però íntimament meua i, per tant, lliure i catalana.

Una pàtria que sia madona i no criada!

Una pàtria, sobretot, que és mare i no madrastra!

Ja tenc un any menys de vida

Lectors benivolguts de *L'ESTEL de Mallorca*, ahir,
dia 14 d'aquesta mesada que recorda, a tots, el dol i la
mort, féu anys que vaig arribar a aquesta (certament
i no en tenc cap dubte) vall de llàgrimes.

Quants anys he complits? Això que més dóna! Ni
sóc tan infant per no poder somniar (i parlem clar i
llampant, anomenant les coses pel seu nom) en els
negocis de l'amor i el sexe, com tampoc no sóc tan
gran, tan major, tan vellet, com per estar obligat
d'haver-les d'oblidar i de renunciar-hi sobretot.

La realitat, però, és que ja tenc un any menys de
vida i que —per causa de l'estupidesa femenina que
me jutja lleig, impresentable i avorrit— camín sol, i ple
de ràbia i amargor, cap a l'Eternitat, on esper veure el
meu Creador que, sé cert, perdonarà les meves culpes.

A tots quants i quantes —malgrat tot— m'heu

MAQUINES DE COSIR
ALFA BICICLETES

CASA CABRER
Robert Segarra i Solsona
Jaume Armengol, 25 - Tlf. 50 03 02 - Inca

COTXETS
JANE JUGUETES

escrit o cridat per dir-me: "Molts anys, Joan", encara
que us puc comptar amb els dits d'una mà, us dic
"moltes gràcies" i que l'any vinent, si Déu vol, pugueu
repetir.

Sóc d'ací, d'aquesta terra

Sóc d'ací, d'aquesta terra, d'aquesta illa maca.
Català per la llengua, l'avior i la cultura. Tots els meus
majors vingueren amb l'alt Rei Conqueridor, i d'això
han plogut set centúries.

Centúries de cognoms i llinatges (i a veure si,
d'una punyetera vegada, us n'assabentau, ninetes i no
tan ninetes pretesament alliberades i sense prejudicis)
com Estada (Prom i de Montcaire), Bisbal (de Ca'n
Nyirvi i del Mirador), Solivellas (de Son Llobera i d'Al-
barca), Albertí (de Cas Bufó), Bennàsser de Massana,
Llaneres (del Port de Sóller), Arbona de sa Cabana,
Escalaes (de Can Cristu), Muntaner (de Cervera),
Bisquerra de Gabellí, Maiol (de Can Carabaceta), Maiol
de Bàltx, Mestre i Perelló (de Selva).

Socios del Fangar, Serra de Gaieta, Ripoll de
Bàltx d'Avall, Marc (de Pollença), Morro d'Uxella,
Vicenc (de Fornalutx), Coll i Castanyer (de Sóller),
Penya de Monnàber, Ripoll (de Fornalutx), Vives (de
Deià), Reiners i Bernat (de Fornalutx);

Noguera (de Sóller), Bordoi de Son Bordoi; Riera,
Saborit i Serra (del Principat), Solivellas-Pontico,
Massip, Serra-Goiet, Ramis de Son Esquerrà, Serra-
Barba, Serra de Subac, Gil, Sastre (de Selva), Pasqual
de l'Alqueria; Colom, Frau, Ros i Ballester (de
Fornalutx), Maiol (dels Abats i de Montcaire), Cifre i
Comelles (de Pollença) o Mateu (d'Escorca); els quals,
tots ells bona gent, són d'ací, o sia mallorquins, i per
tant de nissaga catalana. No corre per les meves
venes sang negra, gitana o forastera (i no seria per jo
cap deshonra tenir-ne una mica). Per línia agnàtica,
vénc de casta de senyors i per línia cognàtica sóc fill,
nét i renét d'humils i honrats treballadors. Jo no
necessit rebre lliçons beneïtes sobre racisme i xeno-
fòbia. Negres, grocs o blancs, tots els homes i totes
les dones són criatures de Déu i tenen els mateixos
drets que jo pugui tenir; ara, ningú m'impedirà d'esti-
mar primer (i parl en sentit ample i genèric) el meu
parent que no pas el meu veïnat o el veïnat de més

aprop que no el de més enfora. Aquesta és una llei de
seny, de sentit comú i no de rauxa. Agradí o no, això
sempre ha estat així.

Crec i faré tot el possible perquè, un dia, la terra
dels meus avis, sia lliure i sobirana en una confederació
hispànica. No com ara, que és la colònia d'un estat,
anomenat espanyol, a qui hem de pagar contribucions
i impostos europeus per tenir serveis del tercer i del
quart món.

El meu sentiment de pàtria, de catalanitat, és
fonamenta més en el catalanisme de Prat de la Riba,
Torres i Bages o el doctor Robert que no pas en el de
Francesc Macià i d'Esquerra Republicana, a qui,
nogensmenys, respect i admir.

I, per acabar, vull que sapigueu que no sóc anti-
espanyol. Hem de recobrar Espanya! Castella ha robat
Espanya i ha usurpat el seu nom. Des de Madrid,
Castella ens imposa una Espanya estranya i forastera.
Per a mi, l'enemic no s'anomena Espanya; es diu
Castella. I Castella no és només "la vieja" i "la nueva"
(com apreníem a escola quan érem minyons), la
Manxa, Lleó o Cantàbria. Castella és també Astúries,
Andalusia, Cantàbria, part d'Aragó i Extremadura.

Crec en el destí universal del meu país català i en
els valors eterns de la Humanitat.

Cartes dels lectors

EL VIRREI DE LA COLÒNIA

Sr. Director del diari L'ESTEL DE MALLORCA,
Posat que una escena de la meua vida, per cert ben desagradable però formativa, va ser portada de la premsa forastera de ciutat, m'agradaria explicar els motius de la meua actuació i les conclusions que n'he tret, ah! i felicitar, el Sr. Planas Sanmartí per la seva encertada col·laboració al diari ULTIMA HORA: *Vuelve Carlos de Meer?* Gràcies per endavant.

Jo som, segons la informació que facilita el diari: "... la mujer que no dejo pasar a un residente a la zona protegida por la policía..."

la mujer? sí, som dona, mare de família i professora de llengua a un Institut de Palma. Vaig assistir a la concentració que la Plataforma contra la Incineradora de residus sòlids urbans va convocar davant el Parlament Balear, per exercir el meu deure de responsabilitat com a mallorquina que som, en un assumpte que ens afecta a tots i també per fer costat i acte de presència en un fet tan important com la Presentació d'una Llei que per Iniciativa Legislativa Popular, defensava al Parlament un membre de la Comissió Promotora de la Llei i que ja estava avalada per més de 33.000 firmes, fita històrica, de moment, a la nostra societat.

Com a dona compartesc ben de grat la tesi de la connexió dona-terra-vida i la de no-violència, desarmament, pau, insubmissió, respecte cap al medi ambient i altres coses tan importants com aquestes.

Com a mare, igual com fan totes les mares del món, blanques o negres, fadrines o casades, joves o velles, defenso la salut dels nostres fills i néts, és per això que vaig assistir a la concentració, acompanyada del meu fill de quinze mesos, la meua filla de quatre anys i la meua mare, padrina de sis néts, exemple de responsabilitat cívica i membre actiu i compromès d'aquesta societat nostra.

Com a professora d'Institut, i en companyia d'alguns dels meus alumnes -al.lots i al.lotes- vaig presentar-me al carrer Palau Reial per donar suport a la Comissió Promotora de la Llei que, gràtuitament i sense dependre ni treballar per als vots de ningú, ha estat capaç de dur endavant aquesta Llei que defensa la salut de TOTS els qui vivim a Mallorca.

Vull dir també, que la Llei d'Ordenació General del Sistema Educatiu (LOGSE), en un dels seus primers objectius generals demana al professorat per una banda que preparem l'alumnat per a PARTICIPAR ACTIVAMENT en la vida política de la societat en què viu, i per l'altra que l'ensenyem a SER CRÍTIC AMB LA INFORMACIÓ, això vol dir ensenyar-lo a analitzar textos, a comprendre el punt de vista de l'autor, a mirar la TV, a llegir la premsa i a desemmascarar la manipulació ideològica i informativa, que sovint és present als mitjans de comunicació.

A més a més treballam des de TOTES les AREES (llengua, matemàtiques, socials, edc. física, ciències...) allò que se'n diu Temes Transversals, dos d'ells fan referència directa a la nostra presència al carrer dijous passat i són:

L'EDUCACIÓ AMBIENTAL: conèixer, valorar i "... participar activament en la millora i la protecció del Medi Ambient" (cito textualment les famoses publicacions del M.E.C. conegudes amb el nom de caixes vermelles).

L'EDUCACIÓ PER A LA SALUT, què menjam, com, el nostre cos, com vivim, què respiram, la nostra salut mental i física, treballar per a la salut i no només per cercar remei a la malaltia, l'educació sexual, les relacions i l'Autoestima i tot allò que ens va sortint a partir d'un fer quotidià.

Aquesta és una part de la feina que fem el professorat dels Instituts de Secundària, i això no és res comparat amb el que fan els nostres companys mestres a primària i a E.G.B. dels quals, evidentment, en prenem llum.

Quan dia 3 de Novembre de 1.994 vaig arribar al carrer Palau Reial, no em podia creure allò que tenia davant:

Dos cossos diferents de policia nacional espanyola, -més policies que persones concentrades allà LEGALMENT-, unes barreres, moltes, algunes pistoles, ràdios, cordes, porres i furgons policials de les forces d'ocupació espanyoles i jo allà amb el meu fill de quinze mesos al

braç. Què li pareix? A mi senzillament, i tal com deïem tots els concentrats allà, em va semblar una provocació.

Idò així, Sr. Gerard Garcias -virrei de la Colònia- i tota la cort de polítics del PSOE, PP i UM, quan part de la població s'acull al seu dret de presentar una Llei per Iniciativa Legislativa Popular i se'n va al portal del seu Parlament a veure com va la cosa, talment com quan, -així ens ho conta Santiago Rusiñol que feien els nostres avantpassats-, part de la població anava a veure arribar el barco o a veure sortir la gent dels toros, d'una forma totalment pacífica, els seus dirigents, en comptes d'enorgullir-se de la participació ciutadana que és capaç de presentar una Llei i ho fa LEGALMENT, l'envien la policia armada.

Jo era allà dreta just al lloc on -per 30 ctm. que hi havia entre una paret i un cobxe-, no hi situaren cap barrera, però hi plantaren un policia. Quan la gent volia passar la policia la identificava, l'ensumava i si s'esqueia la deixava passar. Diverses persones intentaren travessar per aquells 30 ctm. que jo ocupava; amablement els deia que no era ningú de nosaltres que havia tancat el carrer i que allà el que feia nosa per passar eren les barreres i no els meus fills i jo. El policia es va posar nerviós, li degué saber greu que cada punt el posàs en evidència i no em retiràs i l'obeïs, però afortunadament els ciutadans d'Europa coneixem els nostres drets i ell va cometre l'errada de posar-me les mans al damunt, aquesta va ser la raó de "los momentos de tensión" que explicava el diari, els que va protagonitzar la policia.

De moment i per aquesta vegada he acabat, però he decidit fer-me membre del G.O.B. i fer veure que a la Federació d'Associacions d'Hotelers i al Conseller de Turisme Sr. Flaquer el perill que suposa per bona part de l'Economia Mallorquina del sector turístic, el nigul tòxic que planarà damunt Mallorca... i això els estrangers ho miren molt. Convé anar alerta!

M. Antònia Font (Palma, 5 de novembre de 1.994)

Són ells bilingües?

Sr. director:

L'article 26 de la Declaració Universal dels Drets Humans: anuncia que «l'educació ha de tenir el ple desenvolupament de la personalitat humana i al reforçament del respecte dels Drets de l'Home i de les llibertats fonamentals. Ha d'afavorir la comprensió, la tolerància i l'amistat entre totes les nacions i tots els grups socials o religiosos, i la difusió de les activitats de les Nacions Unides per al manteniment de la pau».

No obstant això, la Constitució de l'Estat Espanyol imposa el deure d'aprendre una llengua estrangera en aquelles comunitats on el castellà no és la llengua pròpia. Només concedeix a la nostra llengua catalana la categoria de dret, el mateix que gaudim a qualsevol indret només pel fet d'existir. Aquest dret s'ha de compartir amb la proposta, duta a la pràctica, del bilingüisme. Però, la formació humana depèn del ple domini de la llengua materna, mecanisme que representa els conceptes articuladors del pensament. En el nostre cas, el bilingüisme -que parteix de la inèrcia de tres segles d'imposició del castellà- concedeix aquest paper a la llengua forastera, el que ha provocat i provoca els desequilibris lingüístics a una llengua en procés de ser substituïda: El coneixement d'altres llengües com a eines d'inter-relació, que hom pot adquirir depenent de la capacitat intel·lectual, si que enriqueix la formació complementària.

De tota manera, està demostrat que els espanyols prediquen el que no creuen, amb una Constitució que els ho permet, ¿són ells bilingües?

El greuge comparatiu rau en que els forasters, els qui no volen adaptar-se a la nostra realitat cultural, no tenen aquell deure. No estan obligats a aprendre una llengua que no és la seva. Ha començat el nou curs escolar amb més demanda d'ensenyament en català, emprant la llibertat individual on la majoria governant del PP s'excusa per no seguir avançant en la Normalització. No obstant això, a Inca, encara ara, no hi ha oferta d'ensenyament en català al grau primari. El ple desenvolupament de la personalitat dels nostres infants segueix depenent de la bona voluntat de dirigents escolars, como Juan Manuel López del col·legi La Salle d'Inca, de concedir-nos o no l'ensenyament en català. Aquest senyor, no tan sols es nega al debat informatiu als pares de família, sinó que acomiada a na Joana Cantallops, que es distingeix per una posició ferma en la defensa de la nostra dignitat cultural.

Antoni Llompart

RESPOSTA A ANTONI MATEU D'INCA

N'Antoni Mateu d'Inca, dilluns 24 d'octubre, es pronuncià sobre "l'independentisme més intuïtiu d'ERC". A la seva carta confonia, volem creure que interessadament, el concepte "intuïtiu" amb el d'"instintiu". El primer denota facilitat d'assimilació, facilitat de coneixement. En canvi, el que és qualificat d'instintiu no necessita de la raó ni de la voluntat. Per això, des d'ERC exposam unes quantes raons i voluntats:

El projecte polític d'ERC s'organitza, lògicament, amb una estructura regional per adaptar-se a cada realitat territorial amb un esperit confederal de relació. Un tipus d'associació d'estats independents de llarga tradició als Països Catalans, prou assumit per Antoni Mateu, i per aquell prohoms que ens has fet recordar, el qui fou batle d'Inca per Esquerra Republicana i a qui l'any 1936 no deixaren morir al llit.

Prova de l'afany confederal, la Federació Regional d'ERC a les Illes Balears i Pitiüses, amb boca de Pilar Rahola, va confirmar la decisió sobirana del nostre Parlament sobre la gestió de competències. A Madrid, mai no rectificarem la voluntat de la ciutadania de les Illes. Si més no, cercam el seu suport per a representar-lo als òrgans democràtics, transitoris, actuals. Totes les formacions polítiques de Mallorca, òbviament regionals pel seu àmbit d'actuació, defensen alhora un determinat nacionalisme. Defensen la nació que ha d'exercir el control sobre els mitjans econòmics, culturals, ideològics i el poder de govern. Treballen per la nació que ha de satisfer la necessitat de pertinença a una comunitat comuna.

UM, PSM i ERC tenen en comú voler mostrar a la nostra ciutadania que el nacionalisme del PP, PSOE, IU i d'altres, ens du cap a la submissió permanent envers una nació imposada, forastera, estrangera en aquesta terra, l'espanyola. A través dels mecanismes d'un Estat, que hem hagut de patir durant 280 anys, 25 dels quals només amb democràcia "formal", han intentat fer-nos oblidar quina era la nostra nació natural. Ara bé, la coherència amb els plantejaments -tot nacionalisme aspira a la sobirania absoluta o, si no serà considerat mesquí i egoista-, l'estratègia -parlant clar ens entenen i ens entenem-, l'esperit democràtic -la Constitució espanyola l'ignora a molts dels seus articles-, la ideologia basada sobre el progrés i la justícia social, l'oferta de la pertinença a la nació sencera, tots aquests principis fan que només ERC, i de moment, transmeti, com a punt de partida, la necessitat D'EXERCIR el dret legítim de l'autodeterminació, la INDEPENDÈNCIA, mitjançant un procés constant i progressiu generador d'auto-confiança. Sentiment que, si pot ser intuïtiu, evita un llarg procés itinerant d'ambigüitats i mal entesos.

N'Antoni Mateu hagués pogut fer un esforç d'originalitat i de dignitat. Ens passa, com qui no vol la cosa, la floreta del fonamentalisme, la mateixa que en Miquel Segural empastifa al PSM, la mateixa que n'Antonio Alemany entaferia als catalans de Mallorca, la mateixa que el diari ABC llança contra tot aquell nacionalisme que no sia l'espanyol.

Antoni Llompart i Maura (Inca)
President del Comitè Polític d'ERC-Inca

Tintoreria

Inca

C/. Costitx, 7 i Pau, 10 - Tels. 50 10 35 - 50 43 16

INCA (Mallorca)

Vintena carta personal Curiós

Sí, curiós, que quan més faig servir la imaginació en les meves cartes personals, més clar, més just i de manera més radical ho veig tot. Com aquesta, que serà radical però realista. Encara que jo hi estigui en contra, no vol dir que no sia justa.

Volem

Quaranta anys el català com a idioma oficial i únic a tot l'Estat espanyol.

Quaranta anys el castellà prohibit a tot l'Estat espanyol.

Quaranta anys de destrucció de tot imprès escrit en castellà.

Quaranta anys de prohibició del castellà als carrers i centres oficials a tot l'Estat espanyol.

Quaranta anys per multar, insultar, vexar i empresonar tots aquells que no col·laborin...

Monstres

Això dic jo, monstres... els quaranta anys que m'han fet passar. Però mil vegades més monstruosos és que jo digui;

Gràcies senyor Felipe, gràcies senyor Fraga, gràcies senyor Aznar, gràcies senyor Anguita. I... el meu vot per a vosaltres! *Voleu més monstruositat encara?*

Voleu més monstruositat encara, doncs... la culpa és meua, per tenir un cervell amb capacitat de pensar, i la mania d'involucrar els altres. (Ves amb quina me surt aquest ara! Complicar-me la vida...) **Josep Casalta Casesnoves**

Crida als nacionalistes

Aquest escrit va dedicat a tots aquells que es declaren nacionalistes, i que per contra no actuen en conseqüència amb aquestes idees.

Hem de dir que esser nacionalista o independentista no es limita a votar cada quatre anys un partit que es proclami com a tal, o portar una enganxina determinada al cotxe...

Esser nacionalista és lluitar, encara que només sigui una mica, a diari. Per exemple, parlant sempre en català. No importa que el taxista o el dependent ens atengui en castellà, no hem de claudicar mai. Quan anem a comprar, procurar fer-ho a establiments propietat de mallorquins o amb capital mallorquí. Comprar, sempre que es pugui, productes etiquetats en català o produïts a la nostra terra. Que no caiguem en l'error d'estalviar-nos unes poques pessetes comprant un article foraster. Pensau que si ho fem així, estam fent desaparèixer riquesa i llocs de treball a ca nostra. Quan anam a dinar, a fer un cafè, a prendre copes, etc, aplicar el mateix criteri: només fer-ho a llocs de gent del país, i preferentment gent que tingui unes idees mínimament nacionalistes.

A més d'actuar d'aquesta manera, hem de contagiar aquesta conducta a qui ens envolta, pensau que si tots actuàssim així, un altre gall ens cantaria... **J. L. Sureda**

Palmanyola també amb la llengua

Sr. director:

Al senyor Carlos Guardiola, batle pedani de Palmanyola: La Plataforma «Joves de Mallorca per la Llengua» s'ha constituït des de fa pocs mesos amb la finalitat d'impulsar la normalització lingüística a Mallorca, alhora que volem sensibilitzar tots els mallorquins/ines de la importància de l'ús de la nostra llengua en tots els àmbits. Essent les administracions públiques les màximes responsables en el compliment de la Llei de Normalització Lingüística, aprovada per unanimitat per les forces polítiques del Parlament de les Illes Balears, la Plataforma «Joves de Mallorca per la Llengua» dona especial importància a l'acció de les entitats locals. És per això que ens ha sorprès que el canvi de plaques dels noms dels carrers de Palmanyola no hagi anat acompanyat de la seva traducció a la llengua de Mallorca, incomplint així l'article 15 de la Llei de Normalització Lingüística, que estipula que tots els rètols de les administracions públiques de les Illes Balears han d'estar en la llengua pròpia de la nostra Comunitat, és a dir, en català. Per aquest motiu, «Joves de Mallorca per la Llengua» fa una protesta formal i demana el compliment de la legalitat de l'esmentat article, posant els noms dels carrers en la nostra llengua. Confiam en què es prendran mesures per a solucionar el problema en un termini breu. Per la nostra part estam a la seva disposició per a qualsevol cosa que estigui en la nostra mà fer.

Joves de Mallorca per la Llengua

Cartes dels lectors

Vergonya, sr. conseller

Sr. director:

Som un integrant dels músics que componen Sa Revetlla que hem estat convidats pel Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional de la Generalitat de Catalunya a l'Exposcultura 94, exposició i mostra de cultura popular del Principat de Catalunya, també hi han estat representats grups dels altres indrets de parla catalana —Catalunya nord, País Valencià, l'Alguer, la Franja de Ponent i les Illes Balears—. Aquesta fira, com en deu tenir notícies, ha estat visitada per un milió i mig de persones.

Com bé deu saber vostè de les actuacions en directe de tota mena de grups musicals, d'animació, castellers, gegants, etc., hi havia una mena de recinte firal on hi havia stands dedicats a aspectes monogràfics, i entre aquests estands la nostra comunitat autònoma hi era representada.

La nostra sorpresa inicial va ésser veure que justament l'estand oficial de les Illes Balears no es trobava en el programa. Segons hem pogut saber va ser perquè la Conselleria de Cultura, Educació i Esports d'aquesta comunitat es va decidir tard a participar-hi i no hi va poder constar.

Visitant la mostra ens adonarem de la presència de les Illes, però, si us he de dir la veritat, potser hauria estat millor no ésser-hi. L'estand feia empegueir.

En primer lloc, era l'únic estand on hi havia la bandera espanyola, com si fos un element més de la cultura popular tradicional mallorquina.

En segon lloc, la mostra de la cultura popular de les Illes Balears es reduïa només a llibres editats per la Conselleria de Cultura, Educació i Esports, i que no fan, en cap cas, referència a la cultura popular i tradicional de les Illes Balears. Era un estand que feia empegueir a qualsevol illenc, sobretot si es comparava amb la riquesa i varietat que presentaven la resta.

Arribats a aquest punt, ens demanam: Coneix el conseller de Cultura, Educació i Esports el que és la cultura popular? Quins elements la integren? Quina riquesa i varietat presenta a les nostres illes...?

—Per què no hi havia a l'estand cap mostra, ni tan sols fotogràfica, d'elements tan tradicionals com unes xeremies, una flauta, unes castanyoles eivissencs o un guitarró menorquí, només per posar-li un exemple?

—Per què no hi havia cap mostra fotogràfica de coses tan autòctones com els Cossiers, el Jaleos...?

—Per què no hi havia cap fotografia o vídeo de balls populars il·lencs?

—Per què no hi havia cap vídeo informatiu de com es construeixen els instruments tradicionals?

—Per què, ni tan sols per mostra, no hi havia cap representació dels cavallets de Felanitx o les àguiles de Pollença?

—Per què no hi havia cap vídeo que mostrés què és una ballada popular? O és que no sap, aquest conseller, que les ballades populars són una de les poques mostres de cultura popular viva que es conserven als Països Catalans i, fins i tot, a l'Estat espanyol?

—Per què no hi va enviar una mostra dels gegants que tenim a les Illes?

O és que per vostè, sr. conseller, la cultura popular només serveix per disfressar quatre joves amb calçons amb bufes, paneret i rebossillo per tal d'anar a rebre el turista més vell que arriba de l'Insero o a rebre la sueca quinze milions que arriba a prendre el sol a l'illa?

No creu sr. conseller que si s'acudís a una fira turística amb un estand tan magre, tan poc imaginatiu, fet amb tan poca convicció com el que la seva Conselleria presentà a l'Exposcultura, no creu que potser el conseller responsable seria cessat pel president o, com a mínim, el conseller es veuria obligat a cessar al director general pertinent.

Hauria de saber, sr. conseller, que la cultura popular és un dels trets diferenciadors, igual que la llengua, i que defineixen la nostra personalitat pròpia. Perdre oportunitats per donar-la a conèixer d'una manera digna és ajudar a soterrar-la.

Esperant que aquesta carta serveixi perquè en actuacions properes es tingui millor cura en la representació del nostre patrimoni cultural i que sigui excusa per represaliar a gent com jo que exercisc, en aquest cas, una crítica constructiva.

Molt cordialment,

Toni Roig Marratxí

Sr. Bartolomé Rotger: Vagi-se'n a ca seva

Sr. director:

La veritat és que pareixia una broma, una broma pesada i de mal gust, d'olor de ranci i olla podrida, de puntada de peu al fetge. Però no: el senyor Rotger, Bartomeu Rotger, conseller d'Educació, Cultura i Esports, ha tornat tan cínic com el seu president de partit; si no fos pel respecte que encara ens provocaven els seus llibres «tècnics» de programació, diríem que es tracta d'un insolent.

Sr. conseller, de tot això que hem dit més amunt: Trobau que val la pena arrossegavos com ho feis, venent-vos per quatre monedes i per una mica de figura? Perquè que això ho facin la resta d'impresentables que envolten aquell llorell, mira, ens produeix pena, és veritat, però ells ja saben que menjarien tot quant l'amo vell volgués. Però vós, senyor Rotger, vós que éreu un mirall de prudència, d'elegància, de supèrbia però ben duita, no ens mereixíem que ens enflocàssiu aquestes darreres bastonades per acabar-nos de matar: trobam que ho havíeu de fer més dignament. Heu perdut la poca credibilitat que us quedava després del «paperillo» que vàreu fer per conservar el càrrec; i és ben evident que volíeu refermar la cadira de conseller vomitant aquesta Orde que no té nom per tal que l'amo de la guarda es fixàs amb la vostra mà esquerra: no fer res ni dir cap paraula per aixecar la malmenada llengua nostra. Sabeu que produïu fàstic i repugnància al president —«tanta de cultura me fa oi»— i tot i sabent-ho ballau al so de fobiol que ell vos toca, encara que sigui damunt el fang més ignominiós de l'estultícia.

Us recordeu de la tímida proposta del Sr. Pons demanant dues assignatures bàsiques, com a mínim, en llengua catalana per a tots els centres? I vós diguéreu que estaveu per damunt de tot això. Heu fet bo aquell homoniet. Però no us penseu que ho diem perquè som malenyanys o dimonions, sinó perquè estam segurs que vós, en la soledat del vostre despatx, deveu cercar mil i un motius per no pensar amb el que estau fent amb totes les persones que estimen aquesta terra, amb les persones que encara tenen sentit de l'ètica i de la responsabilitat, que no han fet sinó treballar pel món de l'educació per formar persones d'un país orgullós de ser-ho. Estam segurs que sabeu que acabau de pagar la darrera estreta a la nostra llengua, que voleu que no s'aixequi ni un mot del pou immens on els vostres «companys» l'han aficada.

Sr. Rotger, de veritat, si us queda una miqueta de decència, anau-vos-en a ca vostra: no volgueu firmar la mort d'aquesta terra, ni de les persones de seny que encara hi habiten. Feis un acte que encara us honraria; deixau-los i anau-vos-en. Encara us recordariem com una bona persona. Sabeu bé que aquesta Orde és el vostre passaport per seguir de conseller; però, us heu demanat el preu que haureu de pagar i ens fareu pagar a tots per voler allargar aquesta figura? I si no ho feis, no sigueu fariseu, digau les coses pel seu nom. No faceu tanta de comèdia i treieu una altra Orde dient que s'anul·la la llengua pròpia d'aquesta Comunitat: així també sortireu a l'ABC, no passeu ànsia, i fins i tot n'Aznar us donarà qualche medalla.

Heu firmat la pena de mort de la nostra llengua. Amb tots els honors i salves que calguin, però la mort en definitiva. I ho heu fet conscient que així era. Només desitjam, en aquests moments, poder-vos oblidar qualche dia, poder esborrar els vostre pas com a dirigent o «tècnic», poder tatxar o fer un forat al vostre nom si és que qualcú s'atrevis a fer-lo sortir a qualche llibre: això seria el senyal que, tanmateix, no us hauríeu sortit amb la vostra.

Francesc M. Ramis i Trujillo
(Secretari d'Organització dels JEN-PSM)

Denúncia

El propassat dia 26 d'octubre un grup d'escriptors en llengua castellana, tots ells galardonats amb el Premi Cervantes, varen fer públic el «Manifesto de Valladolid» en defensa de la llengua espanyola. Cal recordar, que l'escriptor Torrente Ballester es va a negar a firmar perquè el manifest tenia massa imperatius. Des dels Joves d'Esquerra Nacionalista-PSM volem denunciar el caràcter feixista i imperialista de l'esmentat manifest.

Aquest grup d'«intel·lectuals» no s'amaguen de dir coses com: «debe incrementarse la difusión del español donde no sea lengua nativa» o «háganse campañas importantes de expansión del español». Després de llegir aquest pamflet, els mallorquins podem començar a tremolar, ja que la història ens ha mostrat com les gasten els espanyols quan els entren ganes de «civilitzar» a tots aquells que tenen la desgràcia de parlar una altra llengua que no sigui l'espanyol.

Es curiós observar com el nacionalisme espanyol, en aquest cas de caràcter cultural, acusa de sectari, racista o desintegrador aquells nacionalismes sense estat que reclamen respecte i dignitat per les llengües i cultures minoritzades; com per exemple ho són la llengua gallega, vasca o catalana. En canvi parlen de cohesió o integració quan defensen la «expansió» de l'espanyol.

Aquest nacionalistes espanyols, en la recerca del seu «Lebensraum», no tenen el més mínim problema en afirmar bajanades com les següents: «Una lengua que se ha formado y forjado a lo largo de su compleja historia en contacto con otras, entre razas y pueblos distintos de una y otra orilla del Atlántico —ése ha sido nuestro sino—, enriqueciéndose de ellas y enriqueciéndolas, ha aprendido a convivir respetuosamente con las demás. Y esa ha de seguir siendo su trayectoria; respetar y ser respetada, convivir con las otras lenguas y unir a las gentes y los pueblos».

Als Joves d'Esquerra Nacionalista-PSM, ens agradaria que ens expliquessin com es pot aspirar a la «difusión del español donde no sea lengua nativa», i, al mateix temps, «convivir con las otras lenguas». Hem de dir, clarament, que aquesta gent menteix quan diuen que volen «unir a las gentes y a los pueblos», ja que el que realment volen és assimilar lingüísticament i culturalment a totes aquelles races i pobles distints d'una i altre marge de l'Atlàntic —aquest ha estat el seu fat— que vivin sota la seva dominació, política i militar, tenen l'atreïment de parlar altra cosa que no sigui l'espanyol.

Però no es preocupin senyors, pel que fa a les Illes Balears ja tenen qui els faci la feina bruta, és a dir, facilitar la substitució lingüística i cultural. La llengua espanyola es podrà expansionar al nostre país, gràcies al senyor Gabriel Cañellas i el seu conseller Bartomeu Roger, i ho faran d'una forma legal, promulgant una Orde reguladora del català a les escoles, que en el fons no és més que una sentència de mort per a la nostra llengua. Com molt bé canta en Biel Majoral, nosaltres ens demanam: «que té aquesta terra nostra que congria traïdors, diputats i senadors...».

Francesc M. Ramis i Trujillo
Secretari d'Organització dels Joves d'Esquerra Nacionalista-PSM

Gimnàs La Cima

- * Aeròbic
- * Taekwondo
- * Karate
- * Judo
- * Sauna
- * Solàrium
- * Fisioculturisme masculí
- * Esport fitness femení

Carrer del Torrent, 15.
Tlf. 88 10 66. Inca

Restaurant Binicomprat

Banquets de negocis, noces i comunions.
Carretera de Manacor, km 21'70. Tlf 12 54 11

BAR CENTRAL

Menjars, tapes variades
entrepans
Son especialistes en paelles
Menú del dia a 600 ptes.
C/. Cardenal Rossell, 80
Tlf.: 26 10 39
Coll d'en Rabassa

NO BAIXI A PALMA

Rotulos
Arenal

RETOLACIÓ I DISSENY PER ORDINADOR

DEL CARTELL MES SENCILL AL
RÈTOL LLUMINÓS MES COMPLEXE

... y a preus
de s'Arenal
C/. TRASIMÈ, 58 - S'ARENAL
☎ 74 32 62

Tot en sabates, bosses de ma,
cinturons i peces de pell

Barona Pells

Bibe Llompart, 154. Tlf. 50 50 51. Inca

Celler

Sa Travessa

Tel. 50 00 49 Murta, 6 INCA

Restaurant Ca's Carbone

Dimarts
tancat

Ctra. Manacor, Km. 28 - Tel. 64 65 04 - 07230 Montuiri

RESTAURANT

SES COVES DE GENOVA

BACALLÀ AMB SANFAINA - MONGETES AMB BOTIFARRA -
VADELLA AMB BOLETS I ALTRES DELÍCIES DE LA
CUINA GIRONINA.
APARCAMENT PRIVAT
DILLUNS TANCAT

C/. Barranc, 45

Tlf. 40 23 87

GENOVA

RESTAURANT S'HOSTALOT

Menú dies feiners 650 ptes. Cuina mallorquina.
Porcella rostida. Escaldums. Carn torrada.
Camí Vell de Sineu, km. 5. Tlf.: 42 87 12.
S'Hostalot

Còpies

Publicista

Copisteria

Estampació

Avda. d'Alcudia, 121
Tel. 88 14 28
07300 INCA

Foldos

Carrer de Manacor, 121 C.
Tel.: 27 85 18.
07007 Palma de Mallorca

RESTAURANTE

La Torre de S'Algo

ARRÒS BRUT • PORCELLA TORRADA • ESCALDUMS
CARXOFA FARCIDA DE BACALLÀ • ALBERGINIES FARCIDES

PISCINA - DIMARTS TANCAT
Amistat, 23 - Tlf. 52 63 00 - Sant Joan

C/. Joaquín Verdaguier, 12
Arenal - Tel. 26 67 21
Palma de Mallorca
ESPAÑA

Automòbils

PLA DE NA TESA

Compra i venda de vehicles
C/ Weyler, 12. Tel. i Fax. 600445
Pla de na Tesa.

RESTAURANT

CA S'HEREU

AUTENTICA
CUINA
MALLORQUINA
MENU DIARIO

Carretera
Cala Millor
Tel. 58 54 49
SON SERVERA

AIGÜA POTABLE A DOMICILI

A la zona de Ciutat
i de s'Arenal

Tel. 742768

Fax 742769

ÉS MOLT SENZILL!

Telefonau al
26 50 05 i vos
enviarem L'ESTEL
cada 15 dies

MUSIC BAR LITA

Cada vespre des de les 21'00 fins
a les 5'00 hores

Música en viu i Xou de Flamenc,
ball tot el vespre, karaoke
internacional

Carrer Virgili, 2. Can Pastilla de Mallorca

LLET I SUC PALMACREM

Llet del dia, llet pasteuritzada,
llet amb cacau, suc de taronja.

Preu per preu, comprau
productes mallorquins.

Demaneu-los a la vostra
botiga o supermercat habitual.

Hort de Can Sastre.

Tlfs. 26 38 14 - 49 11 51. Fax 491801

PETITS ANUNCIS

Aquests anuncis poden ser remesos a la nostra redacció, Camí Pedreres 132. Tel. 265005 i a totes les agències de Publicitat. Cada paraula, 20 pessetes.

BORSA INMOBILIARIA

PARTICULAR ven àtic al carrer General Riera. Una habitació doble, menjador, bany, entrada ampla, cuina fusta del nord, terrassa convertible en saló, gas ciutat, porta blindada, terrassa. 5.000.000 ptes. Tlf. 639262.

Venc solar a la urbanització sa Torre. Situat quasi a primera línia, vista a la mar, 1.292 m². Preu interessant. Tel. 42 89 46

VENC pis 2 dormitoris, devora el club nàutic de s'Arenal, lluminós, en perfecte estat, particular. 6.500.000 ptes. negociables. Telefonau de 17 a 20 hores al 77 15 16. Demanau per na Francisca. Lloc d'aparcament devora l'ambulatori de S'Arenal. Tel. 469610.

S'Arenal, particular venc pis; 2 dormitoris, prop del Club Nàutic, en perfecte estat i molt lluminós. Vingui a visitar-lo i es convencerà. Preu 7.500.000 ptes. Tel. 264259.

Lloc per dies apartament a Palmanova. És ideal per trobades amoroses. Tel. 469441.

Es traspasa la Gelateria-Cafè Tony, al carrer de sant Cristòfol de s'Arenal. Lloguer 53.000 ptes. Tel. 265014.

Llogaria apartament o xalet, temporada d'estiu, vora la mar. Zona tranquil·la entre Cala Santanyí i Cala Llombards. Bon preu. Tel. 653362. Migdies o vespres.

L'ESTEL de Mallorca
Telèfon: 265005

S'Arenal; lloguer pis de 2 dormitoris, sala-menjador, cuina amb electrodomèstics, 1 bany, terrassa, 43.000 ptes comunitat inclosa. Mir 26 33 96 (1860).

Sant Joan, es ven casa en perfecte estat de conservació; 4 habitacions, cuina, bany, sala-menjador, sala, corral amb cisterna. Tel. 29 60 95 i 56 00 24. Joan-Lluís Gayà.

Habitatge rústic, dos dormitoris i piscina devora les Meravelles de s'Arenal, lloguer per 25.000 ptes. Tel. 714491.

Venc sobreàtic al carrer Joan Muntaner Bujosa, 45-6, a la zona de la Policlínica. Dues terrasses, estudi i garatge, bona situació. El pots veure de di lluns a divendres de 4 a 7. Deman vuit milions i mig de pessetes.

Venc solar de 505 m² a Bellavista de ses Cadenes. Sr. Castellano. Tel 26 12 55.

CALA GAMBA, planta baixa, 3 dormitoris, sala amb xemeneia, 2 banys. 16.800.000. Api Pascual. Tel. 45 85 11.

Es lloga el restaurant Can Bono, de Felanitx. Tel. 580588.

Traspàs hamburgueseria a Cala Bona en ple funcionament. Un milió i mig de pessetes, lloguer trenta-cinc mil. Tel. 798118-792791.

Traspàs forn-pastisseria en ple rendiment per malaltia. Dos milions i mig de pessetes. Cridau-me els vespres de 20'30 a 22'30 al 246986.

S'ARENAL, venc pis, 3 habitacions, bany, cuina, dues terrasses... A la zona de la plaça de les verdures. Tel. 263674.

Venc pis, 140 m², 4 dormitoris, dues sales de bany, tot ben moblat, menjador 38 m². Garatge per dos cotxes i dues motos. Tot per 12.900.000 ptes. Tel. 262015.

Bonics terrenys a Llucmajor (Camí d'Alicantí). Cantó 11 m. caseta dos compartiments, a reformar. Pou, possibilitat, llum i telèfon. Tel. 450994. Preu a convenir.

S'ARENAL, àtic 4t pis, 2a línia, 2 dormitoris, bany, sala-menjador amb terrassa, cuina moblada. 5.800.000. Tel. 20 00 07.

COLL D'EN RABASSA, pisos de Protecció Oficial, en construcció, 3 dormitoris, bany, saló-menjador, cuina terrassa, aparcament. Preu 8.200.000 ptes. Entrada 1.000.000. Tel 20 34 11.

Cala Pi, venc solar de 1.246 m². S'hi poden construir 2 xalets adossats. Aigua, llum i tots els serveis. Preu 4.500.000 ptes, tres anys de facilitats. Tel 54 02 63.

Venc pis al carrer Tòquio de s'Arenal. 8.000.000 de pessetes. Tel. 295820.

Deixaria cambra doble a casa compartida, jardí i hortet. Molt econòmic. Preferentment gent jove. A Santa Ponça, urbanització Galatzó. Tel. 671419.

Venc àtic a General Riera. Un dormitori, vestidor, bany complet, saló-menjador, terrassa amb portes corredisses, cuina per estrenar amb fusta de nord. Preu 5.500.000 ptes. Tel. 639181, Bàrbara.

PERRUQUERIES

Perruqueria Pep Unix. Carretera de Llucmajor, 204. Tel. 742825. S'Aranjassa.

BLANCA Perruquera. Gran General Consell, 36 - S'Arenal. Tel. 265109.

MAKA Perruquera. Pedicura i manicura. Botònic Germà Bianor, 19. Tel. 260756.

ANIMALS DE COMPANYIA

Clínica veterinària. Lda. A. Artigues. Horari: 11'00-13'00, 16'00-20'00; dissabtes: 10'30-13'30. Servei d'urgències. Plaça de l'Església, 2a. Tel. 743854. Coll d'en Rabassa.

L'ESTEL de Mallorca
Telèfon: 265005

VENDES

Venc motor fora borda, nou un Johnson de 14 cavalls. 150.000 ptes. Tel. 546540.

Venc vestit de submarinista de cinc mil·límetres d'espessor amb aletes i guants. 45.000 ptes. Tel. 515433.

Venc revestiment de marbre, de color gris perla, per a foganya de llenya. Ho venc a meitat de preu, per 100.000 ptes. Completament nou. Tel. 79 49 03.

Venc motor "Mercuri", foraborda, de canya curta, 2.2 HP, en bon estat. Preu 35.000 ptes. Tels. 753033 i 755460.

Venc una taula escriptori, blanca, de fòrmica nova. Ideal per una habitació d'una nina o nin. 5.000 Ptes, i en val 10.000. Demanar per Malena, tel. 41 05 42.

Gra. oportunitat: es ven ordinador nou, sense estrenar, a meitat de preu o preu a negociar. Tel. 27 79 90, Marga.

Venc els llibres de la col·lecció "Espacio i tiempo" de Fernando Jiménez del Oso sense emprar. Tel. 243742.

Venc Compacte, inclou pletina, discs, cassette, etc. En molt bon estat i a bon preu. Tel 42 76 47.

Venda d'estores saharauis. Per a més informació crida al telèfon 53 44 55, o bé veniu Pollença, a "La Punta", cra. del Port.

Venc grup Electrògen dièssel, 3 Kw, 220 v, monofàsic, motor d'arrencada, perfecte estat. Tel 59 16 33

Dancing the Dream. Fans de Michael Jackson. Si vols aconseguir material i informació i vols col·laborar en activitats i projectes entorn d'en Michael, demana per na Kati. Tel. 603096-795071.

Venc parella de coloms butxes per 5.000 ptes. Tel. 754131.

Venc Vespa 200, bon estat i preu raonable. Tel. 491372.

M'interessa comprar les tapes dels setze toms de l'"Enciclopedia Estudiantil" que va editar la casa Sopena als anys seixanta. Demanar per Juan José. Tel. 751527.

Venc contestador automàtic, marca Sanyo. Tel. 264 259.

PERSONALS

Administrativa de 30 anys. Cerc amics per a excursions i altres activitats (cinema, prendre un cafè, fer esport, etc). Amistat sana i sincera. Apartat de correus de Palma 1792.

Fadrina de 42 anys amb estudis superiors, li agrada la llar i la natura, la música i les altres belles arts. Vull conèixer un senyor formal. 719534.

Fadrina de 32 anys. Som secretària. M'agradaria conèixer senyor net i culte amb futur per formar una llar plena d'amor. Crida'm. 717354.

Industrial divorciada, sense fills, pis i xalet, béns bancaris. Només cerc un home que me contengui, que m'animi els dies dolents i disfruti els dies bons. Futur matrimoni. Tel. 719534.

Inquer fadrí de 35 anys, senzill i de bona presència. Vull conèixer al·lota bona i amorosa per a fins matrimonials. Tel. 719534.

Si voleu contactar amb la millor oficina de serveis en relacions personals, veniu a la Nova Unió. Avinguda Alexandre Rosselló, 13-3 de la Ciutat de Mallorca. Us atendran unes persones molt humanes i amables.

Doctor amb 50 anys de bona vida, amb necessitat d'abandonar la soledat. M'agradaria contactar amb senyora de 30 a 45 anys, que sia culta. 717354.

Arquitecte de 43 anys, lliure com les oronelles. Enyor trobar una companya de veritat. Si tu ho ets, crida'm. 719534.

Administratiu de 25 anys, cultivat, atractiu, ben plantat, amb inquietuds artístiques. Vull conèixer al·lota atractiva, alta i sense vicis per a finalitats serioses. Tel. 717354.

Doctora de 56 anys, atractiva i ben proporcionada. Desig tenir una amistat sana amb senyor culte, intel·ligent de 50 a 65 anys. 710586.

Empresari de transports. Em trob sol amb 66 anys i desig comunicar-me amb senyora garrida i activa. 719534.

ANUNCIAU-VOS DE FRANC A

L'ESTEL de Mallorca

Nom:
Cognom:

D.N.I.

TELE:

ATENCIÓ

- Escriu un sol anunci per cupó.
- Usau lletres majúscules.
- Escriu dins el requadre el text.

Ompliu aquest cupó i envieu-lo a:
S'ARENAL DE MALLORCA: Camí de les Pedreres, 132 — 07600 —
SES CADENES DE S'ARENAL

PER IL·LUMINAR LA SEVA LLAR
ELÈCTRICA NYEGOS
Jaume Balmes, 45
Telèfon 29 56 18
07004 Ciutat de Mallorca

PETITS ANUNCIS

Oficinista de 43 anys, fadrina, bona presència i bons estalvis, casa i cotxe. Vull conèixer senyor sincer, formal i culte. 719534.

Desig contactar amb senyora o senyoreta de 18 a 34 anys a fi de donar-li tot el meu amor. Tenc tot allò que és necessari fer fer-te fel·lç. Joan Lluís Femenines. C/ dels Mariners, 13-2. 07410 Port d'Alcúdia.

Viuda de 52 anys, estic molt bé i som feina. Vull conèixer viudo fins els 65 anys per a relacions formals. No tenc problemes econòmics. 717354.

Separat de 45 anys. Som culte, tenc pis, cotxe i estalvis. Vull conèixer senyora fins als 40 anys que sia culta, formal i que li agradi la llar. 719534.

Som un estudiant de 23 anys, ben formós. Vull conèixer al.lota de la meua edat que sia alta, simpàtica i culta. 717354.

Estrangera de 53 anys, ben feta, garrida i culta. Vull conèixer senyor fins als 60 anys. Bona persona, formal i sense vicis. 717354.

Si ests al.lota fan del roc català, telefona al 820501 i demana per Toni.

Fotògrafa de 30 anys sense fills, cotxe i xalet. La vida és curta com un somni i cal aprofitar-la. Vull conèixer home net, comprensiu, amorós i que tenguí sentiments. 719534.

Viudo amb fills casats. Ells tenen la seva llar i jo me trobo tot sol. Cerc senyora fins els 70 anys, amant de la llar, senzilla i neta. Tel. 719534.

Dependentia, 46 anys, 173 d'alçada, corpulència normal, molt atractiva. Tenc cotxe i apartament devora la mar. Tenc una vida molt sana. 719534

Tenc 48 anys i em trobo tota sola. Vull una amistat sincera amb senyor ben format i currot. Si ens agradam, ens podem casar o aplegar com a bona parella d'enamorats. Som guapota i em consider jove i amb molta il.lusió. Crida'm. 719534.

Cap de vendes, galanxona, fadrina, atractiva i amorosa, de 26 anys. Vull conèixer al.lot alt, simpàtic, educat, seriós, alegre per començar amistat amb fins seriosos. Tel. 719534.

Professora fadrina de 40 anys, alta i atractiva. Vull conèixer un home culte i agradable, sense vicis, per mantenir una relació seriosa. 719534.

Fadrina, aficionada a la música i a la pintura. Som universitària i tenc una feina estable. Vull conèixer senyor sincer i responsable de 38 a 45 anys per formar parella. Tel. 719534.

Mestressa de casa. Bona cuinera, 1'68 d'alçada. M'agradaria formar parella amb senyor bona persona, senzill, sa i sense vicis. Som amorosa i formal. 719534.

Secretària 29 anys. 160 d'alçada, 70.000 ptes. al mes, cotxe, pis a ciutat. M'agrada la pintura, la música clàssica, la jardineria i la natura. M'agradaria conèixer jove amb fins formals. 717354.

Policia, 38 anys. Els meus braços estan estesos a la recerca de la dona que sia la meua deessa. Si m'agrades, t'estimaré fins al cel. Seràs el meu àngel i m'estimaràs. Crida'm prest. 717354.

Quan era petita, la boira tapava la meua ànima, però ara és el fred. Arriba Nadal i no vull estar sola. Tenc 65 anys i desig trobar un home amorós. Si ets tu, crida'm. 719534.

Home cerca feina per hores en neteja d'escalas i oficines. També cuidaria persona malalta o invàlida. Tel. 297067.

Llucmajor, veng pis al carrer París, 43-4 (Caixa Postal). 140 m², 4 dormitoris, 2 banys, terrassa gran, aparcament. Hipotecat. Tel. 864165/865439. Xavier.

Jove de 16 anys. M'agradaria conèixer al.lota per mantenir una relació. Telefona els vespres al 820816. Miquel.

Empleat de fàbrica de llet, 27 anys, molt agradable i curro, 187 d'estatura. Cerc senyoreta amable, seriosa, amb idees clares i molta personalitat. Tel. 717354.

El meu cor te cerca, princesa. Tenc 33 anys, divorciat, amorós. Me vull enamorar com un jove. Vull que sies la meua dona i ben aviat. Tel. 719534.

Assessor fiscal, 46 anys, alt i ben plantat, responsable. M'agradaria conèixer senyora o senyoreta a qui agradi la llar i que sia lleial, educada, elegant i sana, per a fins matrimonials. 719534.

Secretària 32 anys, necessitat amor. Cerc senyor fins als 45 anys. Som dolça, afectuosa i senzilla. De moment amistat. Fins matrimonials. Tel. 719534.

Viuda 55 anys, de caràcter senzill i dolç. Som sensible i me trobo sola. Voldria fer amistat amb senyor de la meua mateixa situació a fi d'arribar a qualque cosa molt seriosa. Tel. 717354.

Perruquer, cor gran, un poc tímid. Vull conèixer al.lota jove i formal per a fins matrimonials. Que tenguí entre 24 i 31 anys. Tel. 717354.

Separada de 43 anys, amant de la llar, tranquil·la, sense vicis, sense fills, amb una bona feina i bons ingressos. Cerc senyor humil i sincer, que sàpiga tractar-me i tenguí paciència. Que no tenguí més de 45 anys. Tel. 717354.

Fadrina de 51 anys, bona posició, sense problemes familiars. Cerc senyor seriós i treballador. És igual el teu estat civil i si tens fills o no. Per a fins matrimonials. 719534.

**Si estau tot sols,
veniu i trobareu
parella
Gran Prix Master
a la qualitat
Europea Gabinet
Matrimonial**

Av. Alexandre Rosselló, 13-3
Tel.: 71 95 34.
Ciutat de Mallorca

25 anys, som molt atractiva. Vull conèixer al.lot fins als 30 anys. Fadrí, treballador i sense vicis. Fins completament seriosos. 717354.

Separada legal de 40 anys. Culta i sense problemes. M'agradaria refer la meua vida amb senyor formal, és igual l'estat civil en què es trobi. Tel. 719534.

Cuinera de 34 anys, alta, morena i ben plantada. Vull conèixer senyor fins els 40 anys que sia bona persona, feiner i sense vicis, per mantenir una amistat amb fins matrimonials. 719534.

Ets una al.lota educada entre els 18 i els 32 anys, culta, formal i amb ganes de fer fel·lç un espòs? Som alt, de color i ben curro. 719534.

GASTRONOMIA

XINA ORIENTAL. Menjars i begudes xineses. Carrer de Joaquim Verdagué, 12. Tel. 266721, S'Arenal.

BAR RESTAURANTE ANDREU. Cuina variada i tapes. Sopars deportius i de companyia. Carrer de la Grua, 6 - Ca'n Pastilla.

Restaurant Ca Na Lina. Tenim una carta ben assortida i un menú a 800 ptes. C/ Amílcar, 14. Tel. 492764. S'Arenal

SERVEIS PROFESSIONALS

Reparacions de TV - Vídéos - Audio - Antenes TV. Tel. 753580

BUGADERIA LLITERMA. Autòservei, rentat en sec i en banyat, neteja de catifes, servei ràpid. Carrer Virgili, 17. Tel. 26 63 31. Can Pastilla.

Tallers Vidal. Dièsel i gasolina. Carretera de Son Fangos, 280. Tel. 262048. Es Pil.lari.

Jove que fa feina els matins, cerca feina pels horabaixes. Tel. 297067.

Al.lota jove s'ofereix per fer feines al port de Manacor. Tel. 820501.

PLANXISTERIA, pintura, mecànica. Taller "SAN FRANCISCO". Camí de Son Fangos. Tel. 490314. Es Pil.lari.

PNEUMATICS SON FERRIOL, equilibrats de rodes, canvi de rodes i pegats, alineació de direccions assistida per ordinador. Avinguda del Cid, 73. Tel. 42 75 53. Son Ferriol.

Botiga i pastisseria Ca'n Manresa. Carrer Fàbrica, 19. Palma. Tel. 731631. «La qualitat per damunt de tot».

ZEN-SHIATSU, teràpia manual energètica basada en la medicina xinesa per mantenir la salut, augmentar el benestar i enfortir tots els sentits. Ideal per combatre l'estrès, les depressions i qualsevol desequilibri físic, emotiu, mental o espiritual. Tel. 264259.

BUGADERIA Super Clean, rentam en sec i amb iagua, mantes, cobertors i tota la resta. C/ de sant Antoni de la Platja, 8 - Can Pastilla. 260370.

Persona cerca feina per fer a casa; mecanografia, ceràmica, llistes de correus... Tel. 29 70 67.

Es confecciona o arregla qualsevol peça de vestir, cortines coixins etc... Tel. 771005.

Es passen treballs a màquina i per ordinador. Netejat i rapidesa. Tel. 771005.

TELEVISORS, vídeos, radio-cassettes, arreglam. ELECTRONICA J. GARCIES. Carrer Francesc Frontera, 10. Tel. 264335. Coll d'En Rabassa.

Senyora de 46 anys, s'ofereix per guardar ancians o malalts. Tel. 263227.

GABINET DE PSICOLOGIA: Neurosis, trastorns de caràcter, psicoteràpia infantil, depressió. Tel. 427193

BORSA DEL MOTOR

Venc cotxe Renault 5 GTL PM-L, per 110.000 ptes. Tel. 741388.

SI DESITJA UN COTXE nou de la nostra gamma, vingui i en parlem. AGENCIA OFICIAL RENAULT. Tel. 413867 - Son Ferriol.

Venc cotxe Renault 5 GTL, M-4623L per 125.000 ptes. Tel. 741388.

ENSENYANCES

Professora d'espanyol s'ofereix per fer classes a acadèmia o per fer classes a particulars. Tel. 721884.

Universitària fa classes de repàs, d'EGB i català a la zona de Pere Garau de Ciutat. Tel. 243383.

Cursos d'expressió corporal 1994. Grups d'adults els dilluns a les 18 hores. Grups de joves els dimarts a les 18 hores. Carrer Menorca, 6. 5.500 ptes al mes. Tel. 750041-713262.

Estudiant de Filologia catalana fa classes particulars d'EGB i BUP a 500 pessetes l'hora. Tel. 243742.

Estudiant de Filologia catalana fa classes de repàs d'EGB i BUP, preferentment assignatures de lletres. Demana per na Carolina al 299829.

Oferim de franc cursos bíblics i subscripcions a revistes cristianes en català: Ajuda Evangèlica dels Països Catalans. Ap. 1022 Castelló 12005. Tel. 964-207607 (secció d'ensenyament).

EUROphoto

- * Revelats de fotos en 1 hora
 - * Pòsters i ampliacions
 - * Duratrans
 - * Fotos d'estiu
 - * Fotos de carnet i passaport
 - * Venda de càmeres i accessoris
- C/. Perla 2 i Berlín, 2
07600 s'Arenal de Mallorca
Tlfs. 49 13 04 - 49 13 14. Fax 491317

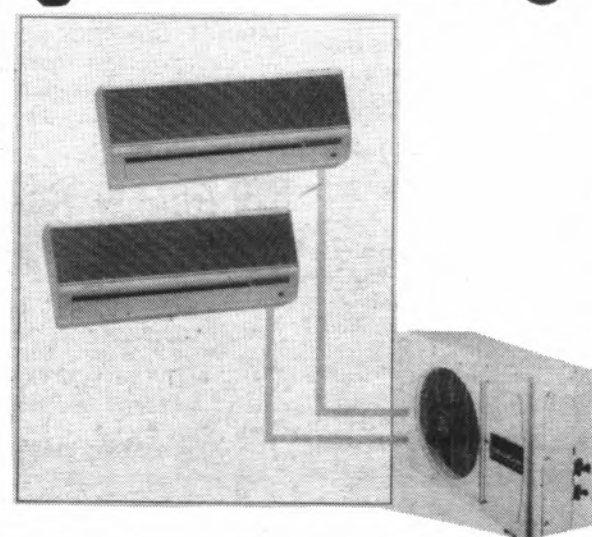
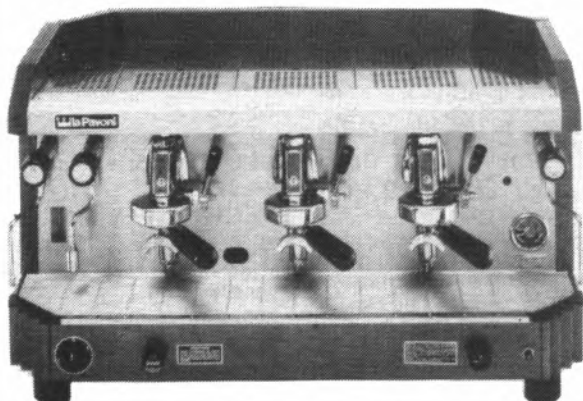
NO EMPRENYIS

EL MEU POBLE

«Demanar amb timidesa és convidar a que t'ho neguin» (Seneca)

fríoClima ❄️

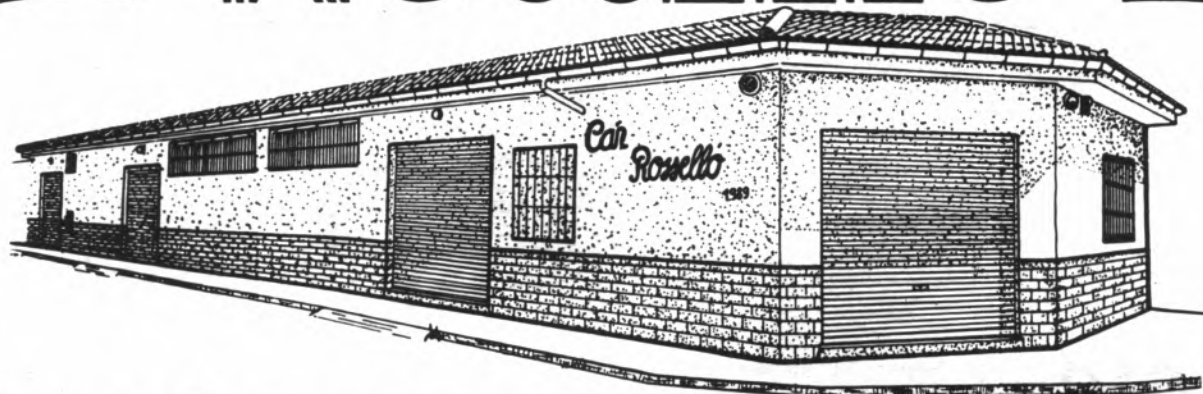
Montam bars, restaurants, cafeteries, etc. Monti amb nosaltres el seu negoci i «Demani» que li regalarem el seu aire acondicionat (fret-calor) pel seu negoci o casa.

Vengui a veure la nostra exposició de maquinària d'ocasió garantitzada. Avinguda d'Alcúdia, 158. Inca (al centre de l'illa). Tlf. 50 22 69.

Els Rosselló, pare i fill, matancers artesans des de l'any 1931 en què el padrí fundà la Matança Rosselló a Inca. Compren porcs als pagesos de la comarca, porcs negres engreixats amb farina d'ordi i figues, els escorxen i fan embotits a l'estil d'antany, sense conservants ni additius. La gent ho sap, i compra embotits Rosselló.

CÀN ROSSELLÓ

Fàbrica d'embutits Menjars preparats

C/. Ruben Rario (cantonada Joan d'Austria). Tlf. 88 14 19

Salxitxeria i mantequeries selectes

Carrer Comerç, 12. Tlf 50 01 48. Inca

Unió Mallorquina es presentarà a les eleccions municipals amb ganes de guanyar

Unió Mallorquina es presentarà en solitari a les properes eleccions municipals amb ganes de guanyar. Això és el que va expressar el nou comitè local del partit elegit fa dies.

El president del nou comitè és en Joan Llabrés; la secretària, Cèlia Togores; i els vocals, Rosa Tarragó, Joana-Maria Coll, Pere Mulet, Pere Ferrer i Gabriel Aloy.

Una de les darreres resolucions dutes per l'anterior comitè que presidia Rosa Tarragó fou suspendre de militància en Josep Balaguer, que és regidor per UM a l'ajuntament d'Inca. La reacció d'aquest fou donar-se de baixa com a militant, cosa lògica si tenim en compte que el senyor Balaguer és el president del nou partit polític Unió Inquera.

Segons va explicar la senyora Tarragó, "d'ençà que es va rompre la coalició PP-UM, el regidor Balaguer estava confós, ja que als plens de l'ajuntament de vegades votava les propostes del PP i altres les d'UM. Vàrem tenir paciència una temporada, esperant que es concentràs, però com que no ho hem aconseguit, no ens ha quedat més remei que prendre aquesta decisió".

El nou comitè local està convençut que UM pot aconseguir una bona representació a les eleccions municipals, ja que UM no és mort, com voldrien que ho fos algunes persones d'altres partits.

**Animals domèstics
Aliments preparats
Complements
General Luque, 215
Tlf. 88 03 48. Inca**

**TOT
SERVEI**

ENCÀRRECS DE FEINA, S.L.

Presuposts sense compromís
Si te algun problema, no ho dubte, cridi'ns
al 88 07 28 i en manco de 24 hores li
garantitzam els nostres serveis

- * Picapedreratge
- * Fontaner
- * Fusteria
- * Ferreria
- * Toldos
- * Tapiceria
- * Neteja
- * Reparació d'electrodomèstics
- * Jardineria
- * Pintura
- * Electricitat
- * Cristal·leria
- * Rétols lluminosos
- * Assegurances
- * Decoració
- * Publicitat
- * Repartiment de correspondència

I molts d'altres servicis
Carrer Mostra, 14. Inca. Tlf. 88 07 28

Repassem la història

En tot això de la recent Ordre de la Conselleria d'Educació sobre l'ensenyament en català a les escoles, m'ha sorprès que ningú no hagi fet cap referència al recorregut històric que ha seguit la implantació del castellà a les terres de parla catalana. El conseller senyor Rotger vol que l'Ordre serveixi per introduir amb harmonia i sense traumes el català a les escoles (en realitat a les escoles que pel seu compte ja fa temps han marginat la llengua pròpia d'aquest país). Però, al meu parer, el senyor conseller no ha mesurat l'abast amb què aquesta Ordre pot afavorir encara més la substitució lingüística del català pel castellà que s'està produint amb tanta evidència.

Em sembla que algú hauria d'haver esmentat el procés històric de marginació i descredit de què ha estat objecte la nostra llengua. O és que per ventura cal ignorar les actituds dels legisladors, dels jutges, de l'Església, de l'exèrcit i de les forces coercitives -policia, guàrdia civil, qualsevol funcionari de l'Administració-, les escoles, i darrerament els mitjans de comunicació, sempre beligerants enfront els catalanoparlants? Des del Decret de Nova Planta de 1716-1718, la Real Cèdula de Carles III (Aranjuez, 1768) fins a la Llei Moyano de 1857, passant per qualsevol catecisme de qualsevol bisbe de torn, les pintoresques disposicions de la dictadura de Primo de Rivera i arribant a l'obsessió anihiladora del règim franquista, quina harmonia i consens s'ha respectat per introduir el castellà?

Se'ns ha dit als catalanoparlants que som vexats per la raó que concedeix el dret de conquesta. Evidentment, les guerres no es poden perdre. En aquest àmbit d'humor no puc evitar d'imaginar-me les primeres Ordres d'un govern involucionista pel que fa a la llengua: obligació absoluta i immediata del castellà a les escoles, a les actuacions públiques oficials i privades, 24 hores de temps perquè els atenguin el públic emprant únicament el castellà; fins i tot (i no seria cap novetat) la comunicació efectuada per telèfon, fax, telegrams, remeses de paquets i correspondència particular seria en la llengua única de l'Estat (ho recorden els qui tenen cinquanta anys?). Una sola parella de la guàrdia civil sempre ha estat suficient per obligar qualsevol reticent.

Quina harmonia i manca de traumes es respectarien en unes Ordres així?

De cap manera no m'agradaria que es repetís aquesta situació. En una organització democràtica cal el diàleg i l'harmonia, però cal també decisió i voluntat política de compliment de les lleis que s'aproven per unanimitat al Parlament. Les lleis tenen un artíclat que s'ha d'aplicar i basten mitja dotzena d'inspectors de la Conselleria perquè es comprovin els efectes i els incompliments de les disposicions sobre l'ús i la presència del català a les escoles. I, fins avui, al meu entendre, la Llei de Normalització Lingüística ha estat marginada i ignorada.

El senyor Rotger, crec, té ara l'ocasió, amb una actuació el més consensuada possible, d'incorporar una disposició històrica que dignifiqui la trajectòria tan abassegadora empresa fa 250 anys contra el català, i empari amb una nova Ordre més decidida el recobriment i desenvolupament de la nostra llengua en aquestes illes. **Josep M. Magrinyà**

Mort accidental d'una llengua

Me tem que amb l'ordre que regula -és un dir- l'ensenyament en la nostra llengua passarà el que sol passar en aquests casos: o quedarà intacta, tal que l'ha parida el conseller Bartomeu Rotger o, si es canvia, serà perquè la classe dirigent ha decidit fer la «concessió» als grups de presió; com una mena de favor pel qual encara haurem de donar les gràcies.

Sóc de l'opinió que aquesta forma d'actuació caracteritza l'Estat espanyol d'ençà la mort del general Franco. Totes i cadascuna de les reformes venen dictades pels sectors dominants, després de renúncies i renúncies de les classes dominades, les quals, per acabar-ho d'adobar, han de restar agraïdes.

En aquesta escalada s'arriba a cims certament ridículs com quan es recorda que el rei Joan Carles I va «salvar» la democràcia oposant-se al colp d'estat d'en Tejero i l'agraïment que li devem per aquest gest, oblidant que aquesta era ni més ni manco que la seva obligació constitucional. Es com si haguéssim d'agrair que l'exèrcit no hagi intentat cap altre colp, que existeixi el dret a la vaga, que ens deixin usar el català, etc., etc.

Ja ho diu Rossana Rossanda a una entrevista que publica el diari «Avui». Aquesta periodista italiana, co-fundadora de rotatiu «Il Manifesto» i autora, entre d'altres, del llibre «Un viaje inútil» (que fa referència a una visita clandestina que ens va retre l'any 62) posa de manifest que «el procés de democratització, el canvi, no va venir de l'esquerra sinó de la classe diri-

gent. Em va semblar increïble, perquè estava habituada al fet que el feixisme fos derrotat per una gran esquerra popular i a Espanya no era així».

El antecedent, idò, no ens deixen ser gaire optimistes. Però qualche vegada ha de ser la primera. Si el Govern balear és incapaç de complir allò que li mana l'Estatut i la Llei de Normalització Lingüística; en aquest cas, la protecció i promoció de la llengua catalana, que sigui el poble el que l'obligui.

Apart dels pertinents recursos de rigor, seria bona una mobilització popular, bé en forma de vaga, manifestació, el que sia, on deixin sentir la seva veu els sindicats (tant el d'ensenyants com els d'alumnes) i les distintes federacions de pares d'alumnes.

Cal, més que mai, potenciar un cert esperit de rebel·lia, que històricament ha estat present en el nostre poble i que modernament dona pas a una passivitat còmplice. Això és camp abonat per a que els nostres governants facin i desfacin seguint el benefici ràpid i descuidant l'herència que rebran els illencs dels propers segles.

Com si no en tenguessin prou amb deixar les Balears com un solar llest per a la construcció, ara van i signen la sentència de mort per a la nostra llengua. Mort que, des del seu cinisme, serà qualificada d'accidental».

La història els posarà al seu lloc. ■

Oscar Aguilera

Les qualitats d'un bon polític

Més que una carta adreçada a vós, això és un tractat de filosofia política en el qual creim definir quines han d'esser les qualitats d'un bon polític. Després de múltiples debats hem arribat a la conclusió que aquestes qualitats són: la sinceritat, la capacitat de crítica constructiva, l'esperit democràtic, la cura a les formes i als detalls, i el retorn als seus orígens, entre les més destacables.

Com a mostra d'aquestes qualitats hem triat un grup d'uns cinquanta exmilitants d'Unió Mallorquina, encapçalats per personatges com el senyor Joan Morro, Joan Mora i Santiago Balaguer, que varen ser notícia la setmana passada.

Començant les nostres dissertacions filosòfiques ens trobam que dia 22 a vespre, a l'assemblea local d'UM-Palma, el Sr. Morro fa un discurs lloant en Jeroni Albertí i criticant els transfuges del partit, però llegim a la premsa que el dematí del mateix dia ja s'havia reunit amb gent del PP per negociar la sortida del seu grup d'Unió Mallorquina i la seva possible afiliació al Partido Popular. Ja tenim, doncs, l'exemple de sinceritat.

En dita assemblea de dia 22 de setembre d'UM-Palma, ni el Sr. Morro ni el Sr. Mora, ni ningú de la seva capelleta va expressar la seva disconformitat amb la constitució de

l'esmentat comitè local, ni varen fer res coneixedor, baldament fos el moment oportú. Però al cap d'uns dies surten als diaris dient que no hi estaven d'acord, que els havien enganyat, i desacreditant persones que fins a les hores havien lloat. Aquí tenim un exemple de la capacitat de crítica constructiva i d'esperit democràtic.

En sortir d'UM aquest grup i convocar a la premsa per fer-ho a saber al poble, per a que sabessin que són gent amb molta cultura, varen utilitzar sobres de la Conselleria de Cultura (que es poden comprar a qualsevol estanc). Vet aquí l'exemple de la cura a les formes i detalls (demanant-li descompte a l'estanquer).

Sembla, idò, que aquest grup d'ex-militants d'UM

passaran al PP o si no, apareixeran com a independents dins les seves llistes. No importa que fins fa poc criticassin el PP, i, a més, a totes les crítiques que han fet fins ara al PP que tinguin cap parellet amb la realitat són pura coincidència. Aquest exemple serveix només per alguns membres del celebrat grup, però ens mostra el retorn d'alguns personatges cap als seus orígens.

Aquest és el resum de les que creim que han d'esser les qualitats dels bons polítics, dels homes de partit. Li agraïm amb antelació, senyor director, l'espai i l'atenció que ens ha dedicat.

Atentament,

**La Gestora dels Joves
d'Unió Mallorquina**

**ESQUERRA
REPUBLICANA DE
CATALUNYA
D'INCA**

**Desitja un bon
DIJOURS BO**
A tots els mallorquins
Apartat 407 Inca. Tlf. 72 82 62

ERC A FAVOR DE LES CAMPANYES PER A L'ESTALVI D'AIGUA

Esquerra Republicana de Catalunya (ERC), vol expressar el seu desacord amb les declaracions del Conseller d'Obres Públiques del Govern, Bartomeu Reus, quan durant la sessió del Parlament de la setmana passada va afirmar que el seu departament no farà campanyes per a l'estalvi d'aigua ja que ell no creu en campanyes. Segons ERC el fet que portem dos mesos de pluges intenses no han de fer baixar la guàrdia en la tasca de conscienciar l'opinió pública sobre el problema de la manca d'aigua. És cosa sabuda que el clima mediterrani passa de períodes de sequera aguda a períodes de pluges torrencials amb el consegüent perill d'inundacions. Les declaracions de Reus posen en evidència que la política hidràulica del Govern continua marcada per la improvisació tercermundista i la curtedat de mires. Per a ERC, fer campanyes per a l'estalvi d'aigua, juntament amb la instal·lació de comptadors

individuals a les vivendes, tarifes progressives i el reciclatge terciari, són els quatre puntals d'una política hidràulica condreta i assenyada adaptada al clima on vivim.

Signa: Josep Palou i Mas
President d'ERC Balears i Pitiüses

UM PROPOSA UN IMPOST AUTONÒMIC PER A LES GRAN SUPERFÍCIES

(Redacció) Unió Mallorquina (UM), va presentar al Parlament Balear una proposició de llei reguladora de l'impost sobre gran superfícies. Aquesta càrrega fiscal afectaria les grans superfícies de més de 5.000 metres quadrats i té com a finalitat contrarestar els efectes negatius que a nivell urbanístic provoquen la instal·lació d'aquestes empreses. UM calcula que l'administració autonòmica podria recaptar 500 milions per any, xifra que pujaria a 750 un cop hagin obert El Corte Inglés i Portopí, les dues noves grans superfícies que es construeixen.

I a nosaltres, qui ens respecta?

Al meu entendre, el senyor José Delgado Martínez, que possiblement deu esser un agent de l'imperialisme serbi-espanyol, té una visió una mica errònia d'allò que s'entén per educació. Sembla que per esser ben educats i formals ens hem de baixar els calçons davant el primer que arriba, ja que, en cas contrari, si no ens acoblam als desitjos del colonitzador, aviat comencen a acusar-nos de mancar al respecte als funcionaris estatals (i a nosaltres, qui ens respecta?) *que presten sus servicios aquí* quan ningú els ha enviat a demanar. És mes, encara que aquesta gent dugui visquent aquí un fester d'anys i no digui un mot de mallorquí, poden estar tranquils, ningú els ho exigirà. Als uns, com diu el senyor Martínez, *nadie les obliga a aprender (Última Hora 1-10-94)* i als altres sí que se'ns obliga a aprendre, a aprendre l'espanyol. Com també els forasters poden parlar sempre la seva llengua i no passa res. Ara, que nosaltres puguem dir bon dia o no, ja són figues d'un altre paner. Si ho feim, ens arriscam a esser tractats de grollers i poca-vergonyes o que ens dediquin tota casta d'injúries i calúmnies. Tot seguit exposaré alguns exemples perquè vegeu si en són, de refinats, els nostres contraris: *Mallorca, sácate la mierda de la boca; polaco, habla cristiano, pareces de Porreras...* Conclusió: els forasters han d'esser respectats perquè són persones. Nosaltres no, perquè no som persones. Nosaltres som una altra cosa.

No comprenc amb quina autoritat un foraster pot convidar una ciutadana mallorquina a marxar cap a Catalunya essent ell d'allà deçà del bassiot. I ben d'allà deçà.

No s'estranyi llavors si a Mallorca és qualificat despectivament de "foraster" i que qualche mallorquí empenyat li regali un passatge per al *barco de rejilla*.

Post scriptum: Quedi clar que no tenc res a dir dels immigrants procedents de diverses àrees de la forasteria, sempre que vinguin a guanyar-se el pa honradament i amb la intenció d'integrar-se, però sí d'aquests forasters perdonavides que, creient-se que són a ca seva, es pensen que els mallorquins som nascuts per servir-los i deixar que ens putegin esperant que diguem amén. Antoni Martiàñez i Lliteres. *Portocristo*

EL TARANNÀ REACCIONARI DE GERARDO GARCIA

Esquerra Republicana de Catalunya (ERC) vol denunciar la brutalitat i els mètodes repressius amb què la policia espanyola a les ordres del virrei, Gerardo Garcia del PSOE, va maltractar els ciutadans/es que dijous dia 3 es van manifestar pacíficament davant la seu del Parlament Balear per protestar contra la implantació d'una planta incineradora de residus a Son Reus. El tancament del carrer Palau Reial sumat a l'actitud prepotent dels policies contra els manifestants han posat en evidència el tarannà reaccionari del criat de Madrid Sr. Gerardo Garcia.

Signa: Josep Palou i Mas
President d'ERC Balears i Pitiüses

NOVA ELECTRÓNICA
Alta fidelitat. Vídeo i TV. Antenes
TV. Via Satèlit. Electrodomèstics
C/. Pare Bartomeu Coc, 12
Tlf. 50 54 75. Inca

BIBLIOTECA PÚBLICA MUNICIPAL

AJUNTAMENT DE LLUCMAJOR

XARXA DE BIBLIOTEQUES DEL CIM

C/. Berga, cantonada Formentera
S'Arenal de Mallorca. Tlf. 49 00 02

Horari:

De dilluns a divendres, de 15'30 a 20'00 hores.

Dissabtes, de 10 a 13 hores.

Novetats en:

- * Psicologia
- * Llibres de tetx d'ESO
- * Geografia - Història
- * Literatura infantil i juvenil
- * Cintes de video i C.D.

- * Pedagogia
- * Història de l'Art
- * Filologia - Literatura
- * Historia Natural dels Països Catalans (16 volums)

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

Es ministre que ha entrat
es vol guanyar simpatia,
vol augmentar sa quantia
a tot aquell empleat,
això que molt ha guanyat
només embrutant paper,
molt moment no sap que fer,
però té es jornal pagat.

Dins s'ordre oficial
a milions ne pot contar
que se varen col·locar
d'escrivents i tribunal,
guanyant elevat jornal
pel fet d'esser des partit
n'han tret molt de profit
en cap moment han suat.

Senyor Solbes heu trobat
un camí tot ple d'espines.
Veureu vostres mestries
ses que vós heu proposat,
ne sortireu ben nafrat
perquè no res resoldreu,
lo que vos proposareu,
quan plou a no esser banyat.

No sabeu que es personal
és posat per influència?
Aquesta és sa sentència
per guanyar gran capital,
treballant sols mig jornal,
i encara de mala gana
troben llarga sa setmana,
parlant de futbol i ball.

En haver acabat, comptarem

Climent Garau i Salvà

Dins Mallorca n'està ple,
que menja sa sopa *boba*
de fa molt temps se *remonta*
i se vol augmentar-se
en tants partits formar-se
per col·locar seva gent
an això tenen present
i a esser begot, deixar-le.

Entre els begots que hi ha
i gent nova des partit
que va sortir elegit,
sa suma molt pujarà.
Aquell que molt fort rebrà
qui tindrà terra o casa,
li penjaran una carrega
que no podrà aguantar.

Si sumàssim els milions
que destinen els partits
i ministres elegits
i també religions,
ses grans corporacions
des Congrés i es Senat,
consellers, ells destinats
també els ambaixadors.

A pesar de molt pagar,
el sofert contribuent

per mantenir tanta gent,
de feina s'ha de matar.
És ben hora d'acabar,
amb tanta de burocràcia,
que mos sembla sa desgràcia,
ja mos ve de temps llunyà.

Renovador sortirà
un moment a dins Espanya,
i tota tela d'aranya
de sa paret llevarà.
Una ordre sembrarà
des que hi ha, molt diferent
serà esdeveniment
que molt d'ell se'n parlarà.

Ara han fet nou pressupost
que puja trenta bilions,
són això uns escalons,
que anirem tots a trot fort,
amb so nostre cos ben tort
sense que trobem sa meta,
serà una cosa lletja
que a ningú darà conhort.

Ha promès que augmentarà
es *puestos* a dos-cents mil,
li deman de quin estil
a on los col·locarà

cap empresari hi haurà
que se vulgui encloure es dits,
sap ell que un altre pic,
se li varen engrunar.

Aquell que va guanyar duros
durant es temps que han passat
s'ha ell ben retirat,
menja bé i fuma puros
no se mescla amb apuros
ell ha fuit des mal de cap
es govern i es sindicat
són es qui mouen barullos.
Què és que pots esperar,
d'aquest nostre sindicat?
de lo que ell s'ha cuidat,
es jornals molt fer pujar,
ses empreses controlar,
aferrat al benefici
si un tengués perjudici,
no li donarem sa mà.

Sa construcció ha frenat
perquè poques vendes té,
qui casa va haver mester
la compra es temps passat
degut haver augmentat,
ja van a quinze milions,

són això uns escalons
que tothom roman parat.
I si és s'agricultura,
ha quedada oblidada,
ja no s'hi sembla civada
només hi creix sa cugula.
No s'hi troba xot ni truja,
tampoc vaca per munyir
de sa madona és jardí,
avui ja ningú se'n cuida.

Ses fàbriques es temps passat
feien molta producció,
degut a *pago* major,
es negoci han aufegat,
per això ja han tancat;
despedit es personal,
se troben sense jornal
passant un bon maldecap.

Lo que és oficial,
exèrcit i aviació,
obres públiques fan favor
per costar molt capital.
Estiren fort es dogal
per anar de cap enrera,
duen tots ells sa quimera
de desbaratar es ball.

Es molt grossa sa neteja;
que s'hi hauria de fer,
equilibrar a s'obrer,
al qui molts duros maneja,
en cotxe nou se passeja,
quant ell està retirat;
un sou gros té destinat,
perquè cap moment patesca.

Xerra clar i català

Es Gall

De petits *serra mamerra*
sentíem cantar molt bé;
però avui arreu se xerra
quasi sempre en foraster.

Si t'aixeques dematí
i vas al forn que és arran,
la primera que sols dir:
Buenos días, ¿tenéis pan?

Si per telèfon et toca
a ca teva un matiner,
la teva llengua li enfloca:
Sí, sí, hola, diga-mé.

És vergonyós el que ens passa.
Si te'n vas a l'Olivar
a fer la compra a la plaça,
tothom veus que amb mala traça
compra fruita en castellà.

I si a una *ventanilla*
t'acostes, sents: *Diga, Usté.*

Mal se'n vagi lluny de l'illa,
prenent *barco de rejilla*,
qui la llengua ens fa malbé.

És tan important la parla,
la que és nostra, per ser grans,
que el que ens cal és estimar-la
xerrant xerrant i ensenyar-la
als destructius immigrants.

Si no pagues mai a Hisenda,
a presó et poden tancar;
mes no et poden dir fatxenda
ni fer-te cap reprimenda,
si mai parles castellà.

"Ser qui sou" diu el Poeta,
per honra ho hem de tenir;
cal que sigui nostra meta
i serà una cosa feta,
si xerram arreu i fi
a Mallorca en mallorquí.

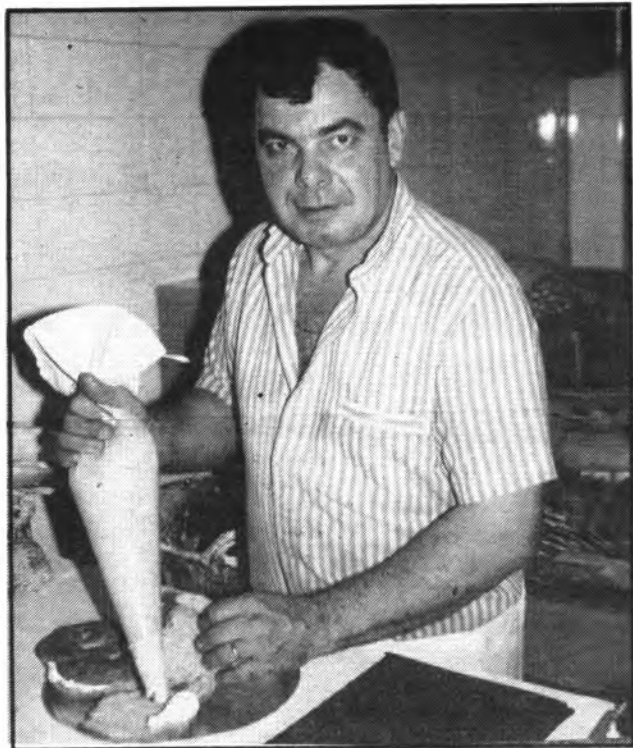
RENAULT

Bernat Mateu Llobera S.A.

Avinguda d'Alcúdia, 19. Tlfns. 50 01 98 - 50 41 61
Fax 503008. 07300. Inca (Mallorca)

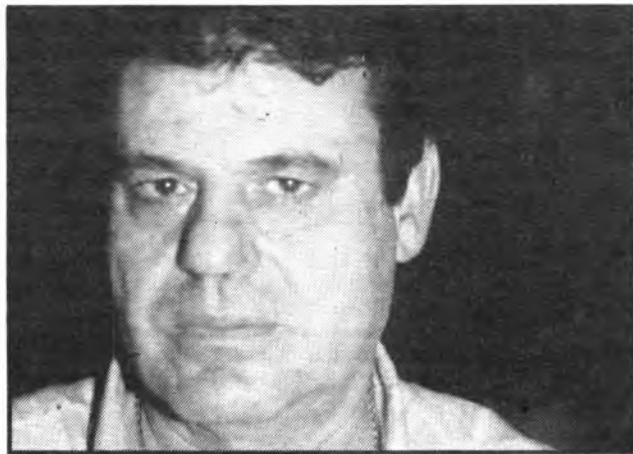
En Ramon Reus és un dels millors pastissers de Llubí. Fa coques de sant Feliu, ensaimades farcides i tota classe de pastissos.

En Miquel Molina ha obert la cafeteria Major, al carrer Major d'Inca. Un cafè per a la gent jove.

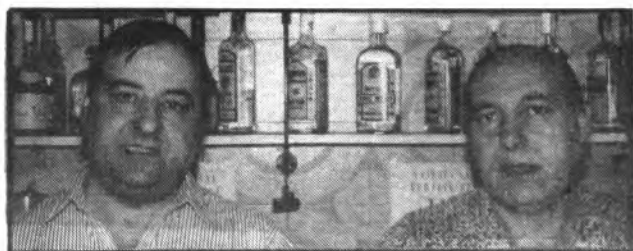
Na Maria Quetgles és la madona de la botiga de plats preparats Cinc Germans, d'Inca. Fa cuina mallorquina: el rap amb salsa de gambes, el conill amb ceba i el frit de matances són les especialitats d'aquesta temporada. El pollastre a l'ast, però, és l'especialitat de la casa. Un lloc on per 500 pessetes te'n pots dur un bon dinar. Al polígon, na Maria també té un restaurant amb el nom Setze de Juliol on despatxa menús a 650 ptes. Na Maria té cinc fills, cinc germans que fan feina en aquests restaurants.

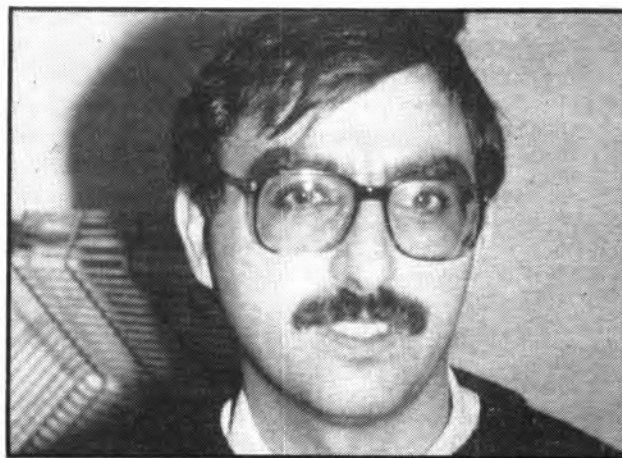
En Manuel Romero és un dels amos del Celler Sa Travessa, d'Inca. Recomana el llom amb col, el bacallà al forn i el calamar farcit. El preu mitjà a la carta d'aquest restaurant és de 2.200 ptes.

Na Maria Garau és la madona del restaurant Ses Veles, del carrer Pare Cerdà d'Inca. El cabrit al forn, el frit de matances i el bacallà amb salsa són les especialitats de la casa. A la carta s'hi menja per unes 1.500 pessetes. El menú dels dies feiners és molt bo i només en val 600.

En Joan Bestard i n'Andreu Ramis regenten el bar S'Hotel, de Binissalem. Un bar especialitzat en tapes i berenars.

Gabriel Amer és l'amo de Gràfiques Amer, d'Inca. Treballa en *offset* i en tipografia. Fa tota casta d'impresos, propaganda, targetes...

Na Catalina Martí és la madona de Kan Moix, d'Inca. Ven aucells exòtics, rèptils i cadells de ca i de moix, a més de pinsos per a aquests animals.

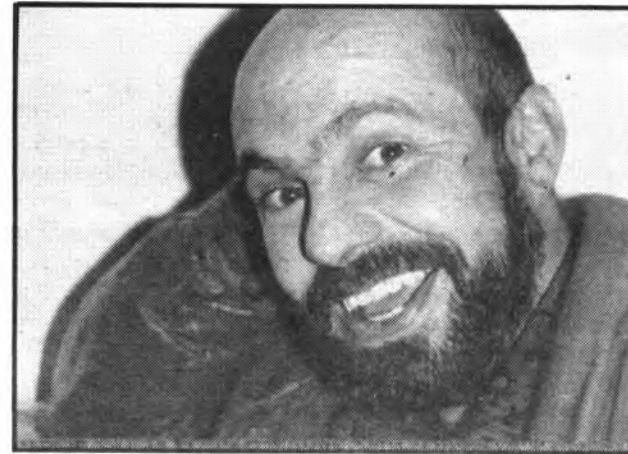
N'Andreu Riera i en Joan-Josep Buades regenten el Taller Còpies, a l'Avinguda d'Alcúdia d'Inca. És una copisteria en blanc i negre i a color, la millor de la comarca d'Inca. També fan articles de propaganda, com és ara clauers, xapes, adhesius, encenedors i camisetes estampades. Tot a bon preu i ben fet.

En Tòfol Soler és l'amo del Celler Canyamel, d'Inca. Recomana els caragols amb all i oli, el llom amb col i la porcella rostida. Per un milenar de pessetes es pot menjar a la carta. El menú val 750 pessetes.

La família Moreno regenta el restaurant Moreno, d'Inca. El llom escocès, el llomet de porc al pebre i l'escalopa amb xampinyons són les especialitats de la casa. A la carta, s'hi menja per una mitjana de 1.500 pessetes, el menú en val 750. Els dissabtes organitzen sopar i ball amb música en viu per 1.600 ptes.

És en Juanjo Domínguez, el trobareu al bar Limoix, de Bunyola. També hi trobareu bones begudes, música i simpatia.

Branca

Tomeu Martí i
Florit

Komuna Sud

Aquest és el nom que aplega els aficionats i seguidors del Mallorca més cridaners. Són més d'un centenar de joves (encara que el número depèn molt de cada partit), en la seva majoria independentistes i anarquistes, que s'apleguen cada dia de partit, mitja hora abans que comenci, a la plaça Madrid de Palma i després entren al Lluís Sitjar i no aturen d'animar l'equip ni un sol minut. Donen vida a l'estadi i ales als jugadors mallorquinistes.

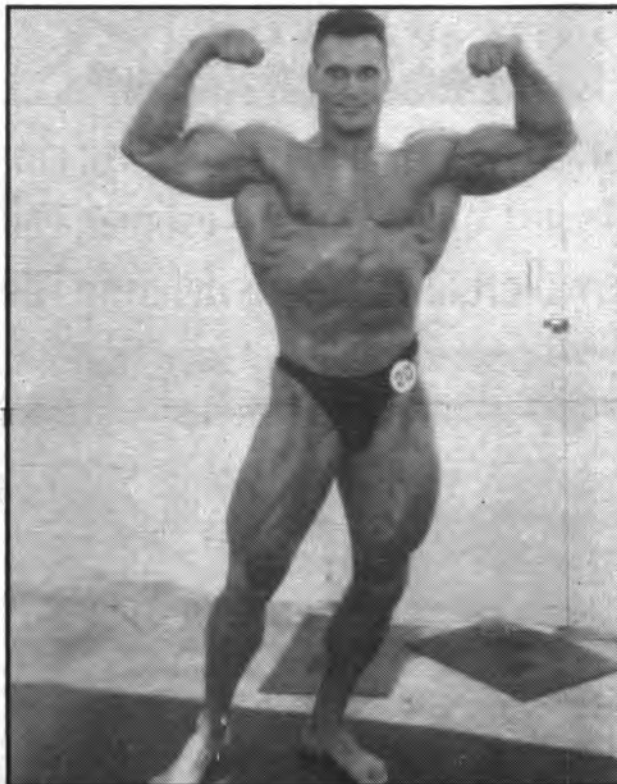
Però, és clar, la història no podia ser tan idíl·lica. Aquesta gent, la intenció dels quals és només animar el Mallorca, han de patir les provocacions d'un grupúscul (d'entre quatre i deu) de nazis espanyolistes que compta amb la col·laboració de la policia per passejar-se per tot el camp imposant els seus símbols (creu gammada, bandera espanyola, creu cèltica...) a punta de navalla.

En voleu proves? El partit contra l'Osasuna. Més d'un centenar de *komuners* estaven al fons sud del Lluís Sitjar, animant amb totes les seves forces el mallorqueta després d'haver estat escorcollats un per un, per la policia espanyola a l'entrada de l'estadi i a l'entrada de la graderia. Quatre policies els vigilaven des de la mateixa graderia i quatre més des de la gespa. Al quart d'hora de partit, aparegueren quatre joves amb símbols nazis i després de saludar efusivament un dels policies se situaren al costat dels aficionats mallorquinistes per tal de provocar-los. Els responsables de la Komuna Sud varen avisar la policia de la presència dels provocadors ultradretans i de la possibilitat que aquests provocassin aldarulls i en conseqüència es va demanar a la policia que els fessin canviar al gol Nord de l'estadi, on tenen les seves localitats. La policia ni es va immutar. Poc després els policies es varen llançar contra un dels komuners (que com a tot delictes portava una ikurriña, bandera legal), i que, segons la policia, havia amenaçat un nazi, el van insultar i conduir fora de l'estadi. La majoria d'integrants de la Komuna Sud varen abandonar l'estadi en solidaritat amb el seu company i en protesta per l'actuació injusta i parcial de la policia espanyola, no sense abans haver parlat amb Toni Tacha, directiu del Mallorca, per explicar-li els fets i demanar que s'escorcollàs els provocadors feixistes. El resultat no crec que hores d'ara sorprengui ningú. Als dos nazis que es va escorcollar se'ls va trobar una navalla i un espraï lacrimogen.

Si la funció de la policia és la d'evitar incidents, per què no s'escorcolla els nazis abans d'entrar a l'estadi? Per què quatre nazis s'atreveixen a posar-se al costat de més d'un centenar de persones que senten repugnància per la sanguinària pràctica dels ídols del nazisme? Potser algú els havia garantit, als nazis, que no els passaria res? Potser el policia que saludaren? Potser era una operació planificada per intentar aturar la força que està agafant la Komuna Sud? Hi ha molts més interrogants que no podem contestar mai amb total seguretat, però hi ha una cosa que ha quedat demostrada: de quina part està la policia espanyola.

La policia espanyola, doncs, no està capacitada per mantenir l'ordre al Lluís Sitjar. Potser la solució seria un cos de vigilància format per gent de les penyes mallorquinistes, a l'estil dels que ja funcionen a altres estadis.

La policia espanyola, d'imparcialitat res de res.

N'Angel Gil, que regenta el gimnàs La Cida, d'Inca, va guanyar el campionat de les Balears de culturisme a la ciutat d'Eivissa aquest mes passat. Enhorabona.

A PARTIR D'ARA PODRÉ LLEGIR L'ESTEL

Sr. Director de L'ESTEL DE MALLORCA,
li agrairia donàs cabuda al seu Diari, de la següent carta Èpica:

- Mallorca n'era Rossa, ufana com el Paradís... (ara ja fa molt de temps)... Hi sortien esclatasangs que engataven com l'arboça.

Dos homes vaig conèixer, que em llevaren la tristesa, a dins Mallorca tan estesa, a dins mon cor tan estreta... Va esser llegint l'antic **S'Arenal de Mallorca**: en Joan de Porreres (amant dels garrovers), i en Joan Estades de Moncaire i Bisbal, amant de la Vall de Sóller, els seus fruits, la seva bellesa, el seu poble, amb qui vaig tenir una llarga conversa una nit de repressió a la Mallorca "d'Ells" fa uns anys.

A jo m'havien empeltat "mal bocí", un quern de gent bruta, comandat per un boxí, pitjor que un fiot d'una Tuta. Molts d'anys vaig patir, de lo que, a cada paraula escopia, tal com si fos verí lo que em sortia de la boca, i era tota aquella angoixa que un dia de matí, a trenc d'auba i a punt de sortir L'Estel del matí, em llevaren de mi, l'esperit amb què mumare em va parir.

A partir d'ara podré llegir el Diari Mallorquí, el Diari dels Mallorquins; **L'Estel de Mallorca**, que aquí a Santanyí fa tanta por a la gent lletja... i fa tanta falta, com a la marina el Romaní.

De tot cor, gràcies, Pep Font.

Inauguració del poliesportiu de s'Arenal

La setmana passada fou inaugurat el poliesportiu de s'Arenal. Un poliesportiu gran, superat només pel Palau d'Esports i pel poliesportiu de Son Gotleu, que estarà reservat a les escoles els matins, però que als horabaixes podrà esser llogat pels equips de bàsquet, voleibol i futbol. També hi haurà sessions de judo, gimnàstica rítmica i de manteniment a preus molt assequibles, unes mil pessetes al mes. El senyor Mascaró, que és el conserge, informarà de preus i horaris a la gent de la comarca que vulgui jugar i fer gimnàstica en aquest poliesportiu que està ubicat damunt un antic camp de futbol, entre s'Arenal i ses Cadenes. A la inauguració, hi van venir moltes autoritats de Ciutat, entre elles el batlle, el governador i fins i tot el secretari del ministeri d'Educació del Govern d'Espanya.

Na Magdalena Munar i en Pep Horrach se casaren dia 24 de setembre a la Parròquia de Costitx. Feren el sopar de noces a Can Tronca de Sant Joan. Foto Gelmi.

En Castor Carpio i na Maria Gálvez es casaren el passat dia 6 de novembre a la parròquia de s'Arenal. Feren el dinar de noces a can Tronca de Sant Joan.

Cafè Restaurant Can Vermell

Espatla de xot - conill amb cranc
Anques de granot - caragols - menú del dia
Carrer Olesa, 7
Tel. 797908 SA CABANETA

SERVICI OFICIAL

Grup Wolkswagen
TALLER MECÀNIC
JAUME PLANES

Carrer Fra Antoni Torrents, 11
(A prop de la Plaça des Blanquer)
Tlf. 88 07 11. 07300 Inca

ENQUESTA

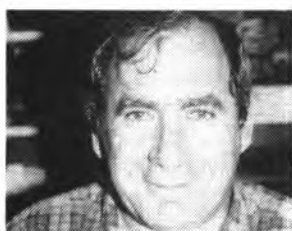
Disset emissores de ràdio per als forasters i una per als anglesos; cinc diaris per als forasters i un per als anglesos. Per als mallorquins, res. És just, això? Que ens estimen gaire, aquests que comanden? Que no hauríem de votar partits mallorquins que ens defensin i defensin les nostres coses?

Andreua Sans (florista). No és just. Aquests del PP i del PSOE no ens estimen. Hem de votar partits mallorquins.

Catalina Rayó (Inca). No hi ha dret. No gens ens estimen aquests del PP i dels PSOE que comanden. Hem de votar UM.

Jaume Planes (bar Sa Cova). Injust. Aquests del PP i del PSOE ens volen treure de Mallorca. Hem de votar UM.

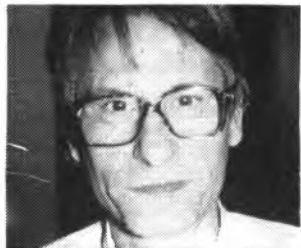
Pilar Ripoll (Cafès Ripoll). No és just. Aquests que comanden no ens estimen. Hem de votar partits mallorquins.

Gabriel Amer (perruquer). No és just. Aquests del PP i del PSOE no ens estimen la nostra llengua. Hem de votar ERC o PSM.

Margalida Negre (Mancor). No és just. Aquests del PP i del PSOE que comanden no ens estimen. Hem de votar partits mallorquins.

Robert Segarra (Singer). Injust. Diuen *Radio Balear* d'Inca, però pareixen de Cuenca. Aquests que comanden no defensen les nostres coses. Hem de votar UM.

Aina-Maria Reinés (Colorins). Som mallorquins i això que ens fan no està bé. No ens estimen gens aquests que comanden. Hem de votar partits mallorquins.

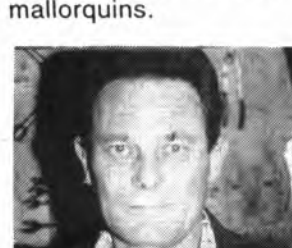
Bàrbara Llompert (Hiper Mallorca). Els mallorquins tenim dret a la nostra llengua i costums. Aquest del PP i del PSOE no ho veuen així. Hem de votar partits mallorquins.

Angel Heredero (Segòvia). Injust. Els mallorquins hem de mirar més per nosaltres mateixos. Hem de votar partits mallorquins, partits com el PSM.

Carmen Roman (Inca). No és just. Aquests del PP i del PSOE no ens estimen. Hem de votar UM, el partit dels mallorquins.

Francesc Grimalt (mecànic). No és just. Aquests del PP i del PSOE no miren per nosaltres. Lo normal és votar partits nacionals mallorquins.

Tots els equips del Club de Bàsquet Inca.

El Club de Bàsquet d'Inca, presidit per Joan Rubert, té deu equips: el sènior masculí, patrocinat per Gràfiques Garcia i que va primer a la segona divisió nacional balear; el sub-23, que també va primer a la taula classificatòria; el júnior de segona divisió van quarts; els juvenils, masculins i femenins, no van tan bé; i els cadets, masculins i femenins, acaben de començar la lliga. També tenen una secció de voleibol que començarà la lliga aquest mes de desembre.

Sèniors de segona divisió femenina de basket que patrocina Cartonatges Mallorca.

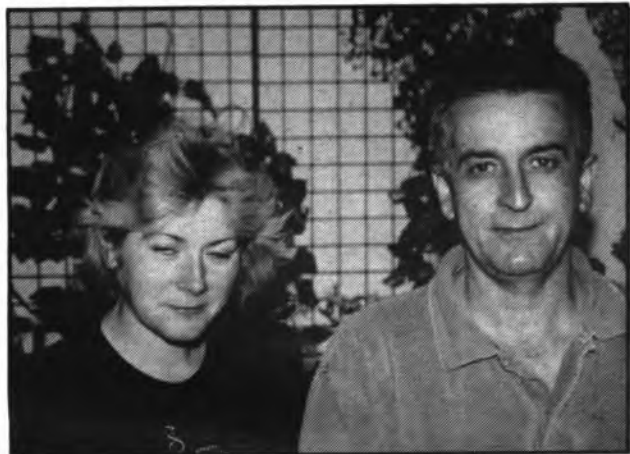
Equip sènior del Club de Bàsquet d'Inca en una foto informal.

GUELMI
Foto. Vídeo. Reportatges
Carrer Ponent, 31. Tlf. 50 55 09. Inca

L'ESTEL
de Mallorca
Telèfon: 265005

ENQUESTA

Disset emissores de ràdio per als forasters i una per als anglesos; cinc diaris per als forasters i un per als anglesos. Per als mallorquins, res. És just, això? Que ens estimen gaire, aquests que comanden? Que no hauríem de votar partits mallorquins que ens defensin i defensin les nostres coses?

Xisco Bestard, Fina Carmona (Can Verdura) (parla en Xisco): Els nostres tres fills parlen tots en foraster per culpa de la meua dona que els parla castellà, per culpa de l'escola que és castellana i per culpa dels mitjans de comunicació que són castellans. I jo què hi puc fer? No me puc barallar amb tothom! Però en tenc un bon disgust!

Josepa Jover, Alfonsa Serra (Calabruix). Els mallorquins hem de canviar i exigir els nostres drets. De les herbes molles se'n torquen el cul. Hem de votar partits mallorquins que defensin les nostres coses.

Clients bar BC (Inca). Mal fet. Mallorca és dels mallorquins. Nosaltres som del PP i quan guanyem a Madrid, posarem ràdios i diaris en mallorquí.

Joana Miralles (Tot i Més). Molt mal fet. Aquests del PP i del PSOE no ens estimen gens. Hem de votar els nostres, UM i PSM.

Jaume Guardiola (Alaró). No és just. Aquests que comanden no estimen la llengua dels mallorquins. Lo normal seria votar partits mallorquins i no sucursals de partits espanyols.

Pilar Petidiez (bar S'Estel). Mal fet! Això és una injustícia grossa per als mallorquins. Aquests que comanden no ens estimen. Hem de votar UM, el partit dels mallorquins.

Arnau Pons (Vidrier). Mal fet. No ens estimen gens aquests que comanden. Hem de votar partits de la terra. Unió Mallorquina m'agrada.

Úrsula Sebastià (Modes Makos). Molt mal fet! Aquests del PP i del PSOE no estimen els mallorquins. Hem de votar partits mallorquins si volem tenir les coses així com toca.

Bartomeu Paieres (Cas Pobler). Mal fet. Som mallorquins i ho volem en mallorquí. Aquests del PP que comanden no estimen els mallorquins.

Joan Coll (ferreria). Fa molt de temps que en tenc ganes, d'escoltar la ràdio en mallorquí. Aquests del PP i del PSOE no estimen la nostra llengua. És ben hora de votar partits nacionals mallorquins.

Margalida Horrach (botiguera) No és just: Jo som mallorquina i defens les nostres coses. Jo vot el PSM.

Caterina Rosselló (Lekerland). Mal fet! Aquests del PP i aquests del PSOE no estimen els mallorquins. Hem de votar partits nacionalistes. Jo vot el PSM.

Maria Torrents (cas Si-neuer). No és just. Primer hem d'esser els mallorquins. Aquests del PP i del PSOE no pensen així. Hem de votar UM o PSM si volem continuar essent mallorquins.

Pep Varo (bar Capri). Això és un desastre! El PP i el PSOE ens tenen abandonats. Hem de votar partits mallorquins i tindrem força a Madrid i a Mallorca.

Pepa Benítez (perruquera). No és just! Els habitants de Mallorca tenim tant de dret com els habitants d'altres terres a tenir emissores i diaris en la llengua del país, en mallorquí. Els meus pares són forasters, però jo som mallorquina i tenc dificultat de parlar el mallorquí perquè l'escola a Inca és forastera, els meus amics me parlen foraster i els mitjans de comunicació estan en foraster.

Catalina Rotger (Alaró). Injust. Aquests que comanden no ens estimen. Hem de votar el PSM que defensa la nostra llengua.

Vicenç Pisà (barber). No, això no està bé. Ni mica, però. Aquests que comanden no ens estimen. Hem de votar partits mallorquins. La nostra gent.

Nicolau Fonollar (Alaró). No és gens just! De seguir així desapareixerem com a poble. Gens ni mica ens estimen aquests del PP i del PSOE. És clar que hem de votar partits mallorquins: ERC, PSM o els Verds.

Maria Magdalena Moyà (Alaró). No, no és just. Nos estimen ben poc aquests del PP i del PSOE que comanden. Som mallorquins i hem de votar partits mallorquins. Igual si son de dretes o d'esquerres. Mallorquins.

Maria Benvinguda Marques i Gonzalez (Can pa amb oli - Alaró). Jo som forastera però estim Mallorca i trob que això és una injustícia. Aquests que comanden no estimen la llengua dels mallorquins. Hem de votar el PSM.

Gabriel Nicolau (Es Suís). Això és culpa dels polítics que comanden. Hem de votar el PSM i tot canviarà.

ENQUESTA

Disset emissores de ràdio per als forasters i una per als anglesos; cinc diaris per als forasters i un per als anglesos. Per als mallorquins, res. És just, això? Que ens estimen gaire, aquests que comanden? Que no hauríem de votar partits mallorquins que ens defensin i defensin les nostres coses?

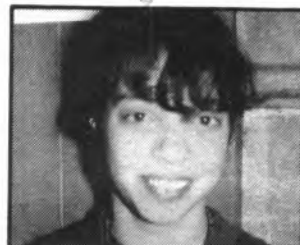
Antoni Gálvez (Sence-lles). No és just. Aquests del PP i del PSOE no ens estimen. Hem de votar UM o PSM.

Maria-Angela Vallori (Selva). No és just. Som a Mallorca. Aquests del PP i del PSOE no ens estimen gens. Hem de votar partits mallorquins.

Francisca Beltran (Món Petit). Injust. Supós que no ens estimen aquests del PSOE i del PP. No crec en els polítics, però sempre serà millor votar partits mallorquins.

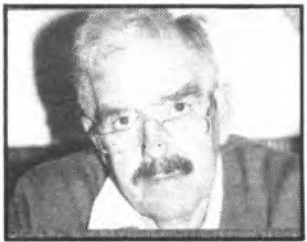
Emilia Vilallonga (bar Cuple). Injust. No gens ens estimen els qui comanden. Hem de votar UM o PSM.

Pep Triol (Sa Cortera). Injust. Aquests del PP i del PSOE no ens estimen. Hem de votar el PSE o els Verds.

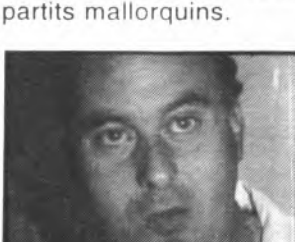
Sebastiana Llabrés (can Coques). No és just. Aquests del PP i del PSOE no ens estimen. Hem de votar UM.

Andreu Pol (magatzem de pells). No és just. Aquests que comanden no estimen els mallorquins. Hem de votar UM

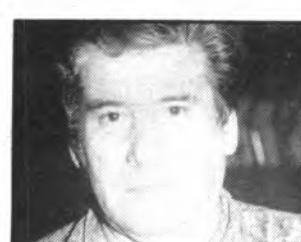
Maria-Carme Marí (Es Suc). Malament! Aquests que comanden no ens estimen gens. Hem de votar partits mallorquins.

Bernat Castelló (peixater). No és just. Som mallorquins i vivim a ca nostra. Aquests del PP i del PSOE no ens estimen. Hem de votar partits nacionals mallorquins.

Joan Torrents (escudeller). Els mallorquins no ens hem de deixar trepitjar més. Aquests que comanden van a la seva.

Joan Coll (Selva). No és just. No ens estimen els qui comanden. Jo m'estimo més els mallorquins que els forasters. Hem de votar partits mallorquins.

Catalina Siquier (Inca). No és just! Aquests del PP i del PSOE no miren gens per nosaltres. Hem de votar partits mallorquins.

L'ESTEL

de Mallorca

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom:

Carrer:

..... D.P.

Població: Tel.:

M'interessa una subscripció:

☐ SEMESTRAL 1.500 PTS

Rebut domiciliari a un banc

Banc:

Direcció:

N.º entitat: N.º suc.:

Compte n.º:

Firma

Bàrbara Torrents (Sa Farinera). Aquests que comanden no estimen la nostra llengua mallorquina. No els hem de votar més. Hem de votar partits nacionals mallorquins.

Maria Perelló (regidora del PSM). Aquesta gent del PP i del PSOE volen que la llengua catalana desaparegui de Mallorca. Hem de votar el PSM, el partit que més defensa els interessos i la llengua dels mallorquins.

Sebastià de la Torre (bar Sebastià). Hi ha d'haver mitjans de comunicació per a tots. Aquests que comanden no estimen els mallorquins. Hem de votar partits mallorquins.

Maria Rodríguez (Inca). Això no és just. Gens ni mica ens estimen aquests que comanden. Hem de votar partits mallorquins.

Jerònia Llabrés (Selva). No, no és just. Aquests del PP i del PSOE no ens estimen. Hem de votar UM.

Guillem Coll (Selva). És ben injust! No ens estimen aquests del PP i del PSOE que comanden. Hem de votar ERC, PSM o UM.

Francisca Colom (Bar Migjorn). No hi ha dret! Aquests del PP i del PSOE són de partits espanyols i només miren per Espanya. Hem d'esser com els catalans i els canaris i votar partits nacionals. A mi, m'agrada Unió Mallorquina.

N'Aina-Maria Muñoz és la madona del restaurant Can Xesquet, d'Inca. Recomana la cuixa de xot metxada, les verdures rebossades i els escaldums d'indiot. S'hi menja a la carta per unes 1.500 ptes.

Ompliu aquesta tarja i enviau-la al
Camí de les Pedreres, 30 - S'Arenal